

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 114'e 1 inci Ek

Izmir Milletvekili Mahmut Akkılıç ve 14 Arkadaşının, Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu Teklifi, Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanun Teklifi ile 3.5.1928 Tarihli ve 1234 Sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet; Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonları Raporları (2/59 2/300, 1/736)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

12 Şubat 1986

«Hayvan Sağlığı ve Zabıtası» Kanun teklifimiz ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Cengiz Dağyar
Antalya Milletvekili

Abdurrahman Bozkır
Konya Milletvekili

Hamit Melek
Hatay Milletvekili

Ahmet Özkan
Çankırı Milletvekili

**HAYVAN SAĞLIĞI VE ZABITASI KANUN TEKLİFİNİN
GENEL GEREKÇESİ**

Bu teklif 3 Mayıs 1928 tarih ve 1234 sayılı «Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanun»un yerine kaim olmak üzere hazırlanmıştır.

Görülebileceği üzere 1234 sayılı Kanun 58 yıldanberi yürürlükte olup ihtiva ettiği hükümler, o zamanın şartlarına göre düzenlenmiştir. Aradan geçen zaman içerisinde kanun hükümlerinin değiştirilmesini zorunlu kılan başlıca sebepleri şöylece sıralamak mümkündür.

a) Mikrobiyoloji, immünoloji, parazitoloji ve epidemiyoloji sahalarında ortaya çıkan yeni buluşlar, salgın hastalıkları mücadelesinde yepyeni metotların uygulanmasına ve eskiden sorun olan bazı hastalıkların da ihbarı ve mücadelesi mecburi hastalıklar arasından çıkarılmasına sebep olmuştur.

b) Salgın hayvan hastalıklarının yayılmasında başlıca sebeplerden biri olan hayvan hareketlerinin şekil ve süresi 58 yıl öncesine oranla büyük değişikliklere uğramıştır.

c) Hayvan miktarı artmış, her sahada olduğu gibi hayvan maddelerini işleyen ve hayvan hastalıklarının mücadelesinde kullanılan ilaç ve diğer maddeleri üreten sanayi dallarında önemli gelişmeler olmuştur.

d) Vatandaşın hayvan maddelerine talebi artmış, ihracat katlanarak gelişmiş, ihraç malları arasında hayvan ve maddeleri büyük hisseye sahip olmuştur.

e) 1234 sayılı Kanun; bilahare çıkarılan 1693, 1775, 4758 ve 6620 sayılı Kanunlarla zaman zaman değişikliğe uğramış olmakla beraber yinede tam olarak ihtiyaca cevap veremediği gibi kullanılan dil itibariyle de 'bugünkü nesil' bu kanunu gereği gibi anlamakta güçlük çekmektedir.

f) Özellikle cezaî hükümleri ile getirilen cezalar sembolik ve yok denecek seviyelere düşmüş olup, caydırıcılık vasıflarını tamamen kaybetmişlerdir.

g) İdarede meydana gelen yeni düzenlemeler, bu kanunun uygulamasından sorumlu birimleri ve ön-görülen komisyonların üyelerini değiştirdiğinden buna muvazi yeni hükümlerin kanun metninde yer alması gerekmiştir.

Yukarıda özetle kaydolunan sebeplerle yeni bir tasarı hazırlanarak eski Kanun ve ekleriyle değişikliklerin yürürlükten kaldırılması ve yeni tasarının yürürlüğe konulması için gerekenin yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur.

HAYVAN SAĞLIĞI VE ZABITASI KANUN TEKLİFİNİN MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Tasarının amacını belirlemek için düzenlenmiştir.

Madde 2. — Tasarının kapsamını tayin etmektedir.

Madde 3. — Tasarıda sıkça geçen bazı deyimlerin tanımını yapmak için düzenlenmiştir.

Madde 4. — Haber verilmesi ve mücadelesi mecburî olan ve dolayısıyla mücadelesi devlet tarafından yapılacak hastalıkları belirlemektedir. Bu madde ile ayrıca ilerideki gelişmelere göre bazı hastalıkların ilavesi veya çıkarılması konusunda Bakanlığa yetki verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 5. — Hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihracında kullanılacak hudut kapılarının ne şekilde açılacağına dair hükümleri ihtiva etmektedir.

Madde 6. — İthal olunacak hayvan ve hayvan maddelerinin muayene esaslarını düzenlemektedir.

Madde 7. — Gümrük kapılarına veya başka bir yere raporsuz, gümrük kapıları dışında bir yere raporlu getirilen hayvan ve hayvan maddeleri hakkında yapılacak işlemleri belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Madde 8. — Yabancı memleketlerde çıkan hayvan hastalığı sebebiyle hayvan ve hayvan maddelerinin girişine yasaklanan gümrük kapıları veya hudutlardan yurda hayvan ve hayvan maddelerinin girişinde yapılacak işlemleri tespit etmiştir.

Madde 9. — Kanun kapsamındaki veya sebebi belli olmayan bir hastalıktan dolayı meydana gelen hayvan ölümlerinde olayın ilgili mercilere haber verilmesi mecburiyetini ve bu mecburiyetle yükümlü olanları belirlemektedir.

Madde 10. — Silahlı Kuvvetlere ait hayvanlar arasında çıkacak hastalık vukuunda yapılacak işlemi tayin etmektedir.

Madde 11. — Komşu ülkelerde çıkacak hayvan hastalıklarının kimler tarafından ve ne şekilde haber verileceğini düzenlemektedir.

Madde 12-13-14. — Hastalık çıkınca alınacak genel tedbirleri, geçici kordon konulmasını, hükümet veteriner hekiminin hastalık mahalline intikalini, hastalığa el konulmasını ve duyurulmasına dair hükümleri ihtiva etmektedir.

Madde 15. — Kordon konulmasında ve muhafazasında mülki amire düşen yükümlülüğü ve gerektiğinde Silahlı Kuvvetlerden yardım alınmasını düzenlemektedir.

Madde 16. — Kordon altından veya tecrit mahallinden hayvan ve hayvan maddelerinin çıkışlarının yasaklanmasını, aksi halde yapılacak işlemi belirlemektedir.

Madde 17. — Biyolojik madde, aşı, serum ve ilaç uygulamalarının kimler tarafından yapılacağını, bu uygulamaya bir ücret ödenmesini ve serbest veteriner hekimlerin de bu konularda görevlendirileceğini düzenlemektedir.

Madde 18. — Hasta veya hastalarla temasta bulunan hayvanların öldürülme ve gömürülmelerine, bu durumlardaki, temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerine dair hükümleri ihtiva etmektedir.

Madde 19. — Kordon altına alınan yerlerde hayvan ve hayvan maddelerine konulan yasakları, salgın hastalık hallerinde bulaşmaya vasıta olabilecek yerlerin kapatılmasına ve hassas hayvanların hareketinin yasaklanmasına dair hüküm getirmektedir.

Madde 20. — Kordonun ne şekilde kaldırılacağını belirlemektedir.

Madde 21. — Aşı, serum ve biyolojik madde üretiminin özel sektörce de yapılabileceğini, bu maddelerin kontrol esaslarını, bunların ithal şeklini ve üretimine ruhsat verilen aşı, serum, kimyasal ve biyolojik maddelerle veteriner müstahzarların satışlarının hangi hallerde durdurulacağına ve bu durumlarda yapılacak işleme dair hüküm getirmektedir.

Madde 22. — Hayvan ve hayvan maddelerinin memleket içinde naklinin menşe şahadetnamesi ile yapılacağını, şahadetnamenin veteriner sağlık raporuna çevrilmesini, şahadetnamesiz ve veteriner raporu olmadan yapılacak nakillerdeki işlemler ile nakledilecek hayvan ve hayvan maddelerinin muayene yerlerini hükme bağlamaktadır.

Madde 23. — Hayvan ve hayvan maddelerinin naklinde menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporu aramakla yetkili olanları belirlemektedir.

Madde 24. — Hayvan alım ve satımlarının belirli yerlerde yapılma mecburiyetini ve bunun istisnalarını, fuar ve sergilere getirilen hayvanların veteriner sağlık raporuna sahip bulunmalarını ve hayvan panayırılarının Bakanlığın izniyle açılacağı hususunu düzenlemektedir.

Madde 25. — Bulaşıcı hastalık sebebiyle Bakanlıkça hassas bölge ilan edilmesine ve bu bölgelerden izinsiz hayvan toplama ve naklinin yasaklanmasına dair hükümleri düzenlemektedir.

Madde 26. — Sürek hareketlerinin kontrol altında yapılabilmesi için Bakanlıkça düzenlenmesini hükme bağlamaktadır.

Madde 27. — Hayvanla nakliyecilik yapanlara getirilen yükümlülükleri düzenlemektedir.

Madde 28. — Hayvanların, hastalıklı yerlerden geçirilmesi şartlarını belirlemektedir.

Madde 29. — Hayvan ve hayvan maddelerini nakleden vasıtalarının temizlik ve dezenfeksiyonunda araç sahiplerine yükümlülük getirmektedir.

Madde 30. — Hayvan hastalıkları ile mücadelede il özel idareleri ve belediyelere yükümlülük verilmesi amacıyla düzenlenmiştir.

Madde 31. — Hastalıklarla ilgili hususlarda, veteriner hekimliğin icrasına dair konulardan hayvan ve maddelerinin hareketi ve kontrolü mevzuunda görüş belirtmek amacıyla «Hayvan Sağlığı Danışma Kurulu» kurulmasına, bu kurulun teşekkül tarzına, dair esasları belirlemektedir.

Madde 32. — İllerde, ilçelerde ve köylerde Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonlarının kurulmasını, Komisyonların kararlarının hükümet veteriner hekimliğince denetleneceğini; bu komisyonların teşekkül tarzını komisyonların çalışma esasları, görevleri ve denetimlerinin yönetmelikte tespit edileceğini belirtmektedir.

Madde 33. — Ticarî amaçla kasaplık hayvan kesimlerinin nerelerde yapılacağını, kesime getirilen hayvanlarda aranacak belgeleri, kesim öncesi ve sonrası muayenelere ait yöntem ile mecburî kesimlere dair hususların yönetmelikle düzenleneceğini, mezbaha ve kombinalarda kesilecek hayvan ve maddelerinin muayenelerinin veteriner hekim tarafından yapılacağını hükme bağlamaktadır.

Madde 34. — Yabancı ülkelerden yurdumuza gelen ve geri çevrilmesi mümkün olmayan hayvanlarda sığır vebası, at vebası, mavidil, domuz vebası, salmonellosis, şap, çiçek, kuduz, şarbon, yanıkara, uyuz, sığırlarda verem, koyun, keçi ve domuz brusellozu tespit edildiğinde yapılacak işlemleri ve bu hastalıkların dışındaki salgın hastalığa yakalananlar hakkında Bakanlıkça tedbir alınacağını belirtmektedir.

Madde 35. — Yurt içinde sığır vebası, şap, at vebası, mavidil hastalıklarının çıkışında yapılacak işlemleri ve alınacak tedbirleri düzenlemektedir.

Madde 36. — Kuduz hastalığına yakalanan hayvanlara uygulanacak işlemleri kuduz hastalığı çıkan yerde alınacak tedbirleri ve ilgili bakanlıklarla müşterek çalışma esaslarının Bakanlıkça tespit edileceğini hükme bağlamaktadır.

Madde 37. — Tüberküloz, bruselloz ve ruam hastalıklarının tespiti halinde yapılacak işlemleri ve ticari amaçlı yerlerdeki ineklerin tüberküloz ve brusellosis hastalıkları yönünden muayenelerini belirlemektedir.

Madde 38. — İhbarı ve mücadelesi mecburî hastalıkların kordon müddetlerinin yönetmelikle tespit olmasına dairdir.

Madde 39. — Salgın hastalık çıkışı nedeniyle karantina uygulanan yerlerde her nev'i hayvanlar ile maddelerinin ve bulaşmaya vasıta olabilecek yem ve gübrelerin karantina dışına çıkarılmasının ve hassas hayvanların da karantina dahiline sokulmasının yasaklanmasını hükme bağlamaktadır.

Madde 40. — Kanununun 4 üncü maddesinde kayıtlı hastalıklarla yurt içinde ve sınırlarda yapılacak mücadele esaslarının yönetmelikte tespitini hükme bağlamaktadır.

Madde 41. — Tazminat ödenecek hayvan hastalıklarını, bu hastalıklarda hangi hallerde ne nispette tazminat ödeneceğini, ihbarı zorunlu hastalıklardan birine karşı koruma maksadı ile hükümet, veteriner hekim veya görevlendirilen veteriner hekim tarafından yapılan tatbikatta ölen hayvan için ödenecek tazminatı ve tazminattan düşülecek kısımları düzenlemektedir.

Madde 42. — Tazminat ödenmeyecek kurumlar ile tazminat verilmeyecek durumları belirlemektedir.

Madde 43. — Tazminatlı hastalıklarda hayvanların kıymet takdirini yapacak heyetin teşekkül şeklini ve yapacağı işlemi düzenlemiştir.

Madde 44 - 45 - 46 - 47 - 48 - 49 - 50 - 51 - 52 - 53 - 54 - 55 - 56. — Ceza maddeleri olup kanunun çeşitli hükümleri ile getirilen esaslara, prensiplere, mecburiyetlere ve yasaklara aykırı hareket edenler hakkında verilecek hapis ve para cezalarını hükme bağlamaktadır.

Madde 57. — Hayvan ve hayvan maddelerinin ithal veya ihracında tasarıda yer almayan hastalıkların zuhuru halinde devletler arası anlaşma hükümlerinin uygulanmasını sağlamak için düzenlenmiştir.

Madde 58. — Kanun uygulama esas ve usullerini belirlemek için bir yıl zarfında Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulacak bir yönetmelik hazırlanmasını hükme bağlamaktadır.

Madde 59. — Yürürlükten kaldırılan mevzuatı belirlemek için düzenlenmiştir.

Geçici Madde — Yönetmeliğin yürürlüğe girmesine kadar 11656 sayılı Hayvan Sağlık Zabıtası Nizamnamesi ve eklerinin bu tasarıya aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına imkân verilmesi için düzenlenmiştir.

Madde 60 - 61. — Yürürlük ve Yürütme maddeleridir.

T.B.M.M. Halkçı Parti
Grup Başkanlığı
Tarih : 9.4.1984
Sayı : 38

7 . 3 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hazırladığımız Hayvan Sağlık Zabıtası Kanun teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımızla arz ve rica ederiz.

Mahmut Akkılıç
İzmir Milletvekili

Şükrü Yüzbaşıoğlu
Afyon Milletvekili

Ertuğrul Gökğün
Aydın Milletvekili

Sabri Aras
Kars Milletvekili

Cahit Tutum
Balıkesir Milletvekili

Feridun Ş. Öğünç
İstanbul Milletvekili

Yılmaz Demir
Bilecik Milletvekili

Hüseyin Aydemir
İzmir Milletvekili

İsmet Turhangil
Manisa Milletvekili

Ercüment Konukman
İstanbul Milletvekili

Hikmet Bicentürk
İçel Milletvekili

Şeyhmus Bahçeci
Diyarbakır Milletvekili

Kadir Narin
Diyarbakır Milletvekili

Nuri Üzel
Eskişehir Milletvekili

Cevdet Karlı
Giresun Milletvekili

HAYVAN SAĞLIĞI ZABITASI KANUN TEKLİFİ GEREKÇESİ

Halen yürürlükte olan 1234 sayılı Hayvan Sağlık Zabıtası hakkındaki kanun 3 Mayıs 1928 tarihinde çıkarılmıştır. Memlekette salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadele ve Hayvan Sağlığını Koruma çalışmaları 55 yıldan beri bu Kanun hükümlerine göre yürütülmektedir.

Salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadelede başta hastalık mahallerine konulan kordonların müddeti içinde muhafazası, diğer taraftan hayvan hareketlerinin gereği gibi kontrolü, hasta hayvanların tedavisi, koruyucu aşılama tedbirleri ve çalışmaları gelmektedir. Ayrıca menşei hayvanı olan maddelerin de halka sağlıklı olarak intikali için muayene ve kontrolü de aynı Kanun gerekince Veteriner teşkilatının görevleri arasındadır.

1234 sayılı Kanun çıkarıldığı tarihte Türkiye'de 23 milyon baş civarında büyük ve küçük baş hayvan mevcuttu. Demiryolları sınırlı, Karayolları ve motorlu vasıtalar çok azdı. Hayvan hareketleri Sürek Talimatnamesiyle tayin edilen, güzergâhları takiben yürütülerek mahallerine sevk olunuyordu.

Veteriner Hekimliğinin gerektirdiği ilaç imal ve sanayii hiç yoktu. Hayvanı menşeli gıdaları imal eden tesisler sınırlı ve ilkelidi.

Başboş şekilde köy ve sokak tavukçuluğu dışında tavuk yetiştiriciliği mevcut değildi.

Hayvansal ürünleri işleyen sanayi henüz kurulmamıştı.

Halbuki bugün Türkiye'de kanatlılar da dahil 134 667 207 baş ve adet hayvan bulunmaktadır. Nüfus 1928 yılındaki 13 milyondan 45 milyona yükselmiştir. Hayat standardı yükselmiş, halkın hayvan ve hayvansal ürünlere ihtiyacı artmış ve Demiryollarının genişletilmesi, yurdun her tarafında Karayollarının yapılması, motorlu vasıtaların artması memlekette geniş ölçüde ve bugünkü mevzuatla kontrolü mümkün olmayan bir hızda hayvan hareketini doğurmuştur. Aynı zamanda hastalık mahallerine konulan kordonların muhafazası, hayvan hastalıklarının ve insan sağlığı açısından hayvansal gıdaların sağlıklı üretilmelerini sağlaması

da kanundaki çok az ve sembolik para cezaları ile bugün mümkün olamamaktadır. Diğer taraftan kurulmuş olan ilaç sanayii ve hayvan ürünlerini imal ve işleyen sanayinin doğurduğu problemleri gereği gibi takip ve kontrolunda eldeki kanun hükümleri yeterli olmamaktadır. Ayrıca 1324 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiğinden bu yana geçen 55 yıl içinde dünyada hayvan hastalıkları ile mücadele yöntemlerinin mikrobiyoloji, immunoloji, Parazitoloji ve Epidemiyoloji bölümlerinde çok önemli gelişmeler olmuştur. Bu gelişmelere paralel olarak salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile yapılan mücadele, usul ve kaidelerinde de sürekli gelişmeler olmaktadır. Ülkemizde de bu gelişmelere göre hastalıklarla mücadele yöntemlerinin geliştirilmesi ve yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

İşte yukarıda özetle belirtilen sebepler dolayısı ile yeni bir Hayvan Sağlık Zabıtası Kanun Teklifinin hazırlanmasına şiddetle ihtiyaç duyulmuştur. Böylece, yeni hazırlanan H.S.Z.K. teklifi eldeki kanun ile yukarıda açıklanan hususların genel esprisi içerisinde hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Hayvan ve hayvanî menşeli ürünlerimizin üretim ve ihracatını geliştirmek için gerekli tedbirleri almak ve yurdumuz ekonomisinde önemli bir yeri bulunan hayvancılığımızın sağlığını yakinen etkileyen ve verimlerini azaltan bulaşıcı hayvan hastalıkları ile hayvanlardan insanlara bulaşabilen zoonoz hastalıklarla mücadele tasarısının amacını teşkil etmektedir.

Madde 2. — Hayvan sağlığı ve hayvan menşeli ürünlerin sağlık açısından kontrolü, yurt içi ve yurt dışı hayvan hareketlerinin düzenlenmesi, pazar, panayır ve borsa gibi ticaret amacı ile hayvan toplanan yerlerin niteliklerinin tespiti, her türlü hayvan menşeli ürünleri üreten ve imal eden mezbaha ve imalathanelerin, hazırlanacak bir tüzükte belirtilmek suretiyle, teknik ve sağlık şartlarının tespiti hususunda her türlü tedbirleri almaya Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının yetkili kılınması bu madde kapsamına alınmıştır. 1953 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun ilgili hükümleri bu madde dışında tutulmuştur.

Madde 3. — Bu Kanunda geçen hayvan, hayvan ürünleri, bulaşıcı hastalık, hastalıktan şüpheli, bulaşmadan şüpheli ve Hükümet Veteriner Hekimi deyimlerinin ayrı ayrı tanımları yapılarak, herhangi bir yanlış anlamaya neden bırakılmamıştır.

Madde 4. — Halen yürürlükte olan 1234 sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinde sıralanan haber verilmesi ve mücadelesi mecburi bulaşıcı hastalıklardan bazılarının tehlikesi tamamen ortadan kalktığı için, bir kısmı çıkarılarak, bu gün için mücadelesi daha önemli olan hastalıklar dahil edilmiştir. Bu hastalıkların sayılarının azaltılması veya çoğaltılması için bu madde ile Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığına yetki tanınmış bulunmaktadır.

Madde 5. — Yabancı ülkelerle yapılacak her nevi hayvan ve hayvan ürünlerinin ithal ve ihracı alıcı ülkelerin öne sürecekleri sağlık şartlarına uygun olmalarını ve hastaliksız hayvanların ihraç ve ithalatını sağlamak amacı ile, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca gümrük kapılarımızda birer tahaffuzhane (karantina ve muayene istasyonları) kurulması hükmü getirilmiştir.

Madde 6. — Bu maddede, yurda kara, su ve hava yolundan ithal olunacak hayvan ve ürünlerinin muayene esasları, Veteriner sağlık raporu ile yapılması zorunluluğu, ilk ve son muayenelerin yapılacağı yerler açıklanarak ve sonuçta gerekli işlemlerin hangi esaslara göre yapılacağını belirtecek bir tüzük hazırlanması öngörülmüştür.

Madde 7. — Bu Kanunun 5 inci maddesinde tespit edilen gümrük kapılarına Veteriner Sağlık Rapsuz getirilen hayvan ve ürünleri hakkında uygulanacak hükümler, bu tür hayvan veya ürünlerinde hastalık ve sağlığa zararlı durumlar görüldüğünde bunların öldürülmesi ve imha edilmesi, ayrıca sağlam olanlar için 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümlerinin uygulanması hükmü konulmuştur. Bu suretle memleketimize dışardan tehlikeli hayvan hastalıkları ile sağlığa zararlı gıda maddelerinin girişleri önlenmiştir.

Madde 8. — Herhangi bir salgın hayvan hastalığı baş gösterdiği yabancı ülkenin tamamından veya bir kısmından hayvan ve ürünlerinin yasaklanmasını kapsayan bu madde ile komşu ülkelerden muhtemel bulaşmalara karşı kesin tedbirler alınmıştır.

Madde 9. — Bu madde ile bir yerde hayvanlar arasında görülecek hastalıkların ve ölümlerle sonuçlanan vakaların ilgili mercilere haber verilme zorunluluğu getirilmiştir. Bu suretle mücadele için gerekli erken teşhis sağlanacak ve sağlık tedbirleri biran önce alınacaktır.

Madde 10. — Silahlı Kuvvetlere ait hayvanlar arasında çıkan hastalıkla hazırlanacak tüzüğe göre mücadele edilmesi ve hastalık çıkışı ile alınan tedbirlerin mülki makamlara bildirilmesi hükmü getirilmiştir.

Madde 11. — Memleketimiz hayvan sağlığını özellikle ekzotik tipteki bulaşık ve salgın hastalıklara karşı korumak için komşularımızdaki durumların yakinen bilinmesine zaruret vardır. Bu takdirde tedbirlerin zamanında alınması ve erken hastalık teşhisinin yapılması sağlanabilecektir. Haberleşmeyi daha güvenilir ve en seri şekilde alabilmek için komşu İran, Irak ve Suriye Devletleri nezdindeki büyük elçiliklerimizde birer müşavir veteriner hekim görevlendirilmesi bu müşavirlerde aranacak yeteneklerle yapacakları işler yönetmelikte belirtileceği kayda bağlanmıştır.

Madde 12. — Bu maddede hastalık çıkışında alınacak genel tedbirlerle ilgili olarak, hastalığın çıkışında veteriner hekim gelinceye kadar mahalli idari makamlar, belediye ve ihtiyar heyetleri tarafından yapılacak işler belirtilmiştir.

Madde 13. — Görevli Veteriner Hekimin en çabuk vasıta ile hastalık yerine gitmesini hükme bağlayan bu madde aynı zamanda taşıt sahibi Kamu Kuruluşları ile özel kişilerin bu konuda Veteriner Hekime yardımcı olmaları mecburiyeti getirilmiştir. Böyle bir uygulama ile Veteriner Hekimin rahat ve verimli bir hizmet yapması sağlanmış olacaktır.

Madde 14. — Çıkan hastalıklara el koyma ve çevreye duyurma mücadelenin esasını teşkil etmektedir. Bu cümleden olmak üzere Veteriner Hekimin hastalık yerinde Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Komisyonu kurarak alınacak tüm tedbirlerin saptanması ve uygulanması, bu hususun idare amirleri ve muhtarlar tarafından hal-ka, civar köy, bucak ve ilçelere; Valiler tarafından da komşu illere ve Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığına bildirilmesi görevi verilmiştir.

Madde 15. — Bu maddede, hastalık mahallerinde hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonlarının alınan tedbirlerin uygulanmasında mülki amirlere yükümlülük getirilmiştir. Böylece mücadelede etkinlik sağlanmıştır.

Madde 16. — Hastalığın bulunduğu bulaşık yerlerden çevreye yayılmaması için duyarlı hayvanların ve bunlara ait eşya, malzeme ve yemlerin kordon altındaki yerlere giriş, çıkışları yasaklanmıştır.

Madde 17. — Teşhis için kullanılan biyolojik madde, aşı, serum ve ilaçlamaların bilim gereği kimler tarafından nasıl yapılacağı uygulamaların kolaylaştırılması ve alınacak aşılama ve serumlama ücretlerinin alınma ve dağıtımındaki esaslar bu maddede hükme bağlanmıştır.

Madde 18. — Bazı bulaşık hayvan hastalıklarında hasta veya hastalarla temasta bulunanların enfeksiyonunun kaynağının ortadan kaldırılması amacıyla öldürülüp imha edilmeleri gerekmektedir. Bu nedenle imha ve imhadan sonra da temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerinin nasıl ve kimler tarafından yapılacağı bu işlemler sırasında hangi kuruluşların yardım etmekte yükümlülüğünün kontrolü etkinleştirilmiştir.

Madde 19. — Bulaşık hayvan hastalığı nedeniyle kordon altına alınan yerlerde her türlü hayvan hareketlerinin yasaklanmasını öngören bu madde ile hayvan nakliyatının kontrolü etkinleştirilmiştir.

Madde 20. — Bir bölgede hastalık salgın bir hal aldığı zaman o bölgedeki tüm iskele, istasyon, genel yollar, hayvan pazarı, panayır ve borsalarının hastalığın tamamen sönüşüne kadar kapatılması bu maddede tespit edilmiştir.

Madde 21. — Bu madde ile ölen ve öldürülen hayvanların bir bulaşmaya sebep olmalarını önleyici tedbirler alınmıştır.

Madde 22. — Kordon altına alınan yerlerde hastalığın sönüğü anlaşıldıktan sonra kordonların kaldırılması için yapılacak işler ve duyuru şekli hükme bağlanmaktadır.

Madde 23. — Bulaşıcı hayvan hastalıklarında kullanılmak üzere koruyucu ve tedavi edici maddelerin yurt içinde ve dışında yapım ve satış koşullarının tespiti ve muayene ve denetlenmesi Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığına bırakılmıştır.

Madde 24. — Yapımına ve kullanılmasına ruhsat verilen aşı, serum, kimyasal ve biyolojik maddeler ile Veteriner Farmasötik ve tıbbi müstahzarlardan yararlı olmadıkları ve istenilen şart ve nitelikte hazırlanmadıkları tespit edilenlerin Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığınca ruhsatlarının geni alınarak yapım, kullanma ve satışlarının yasak edilmesi ve el konulması sağlanmıştır.

Madde 25. — Hastalıklarla mücadelede koruyucu aşılama ve ilaçlamalar öncelik arz etmektedir. Hastalıklardan doğacak ekonomik zararlar zamanında alınacak koruyucu tedbirlerle önenebilmektedir. Bu gerçeğin ışığı altında uygulamanın esasları bu maddede gösterilmiştir.

Madde 26. — Hayvan ve ürünlerinin nakil ve ticaretinin menşe şahadetnamesi ve Veteriner Sağlık Raporu ile yapılması mecburiyeti getirilmiş ve bu belgelerin nereden ve nasıl sağlanacağı açıklanmıştır.

Madde 27. — Bu madde ile 26 ncı maddede zikredilen belgelerin kontrol ve aranması gerekirse el konulması için görevlilere yükümlülük getirilmiştir.

Madde 28. — Teklifin 27 nci maddesine göre el konulan hayvan ve hayvan ürünlerinden menşe şahadetnamesiz ve Veteriner Sağlık Raporuz olanlarının tabi olacakları hususlar hükme bağlanmış, hastalıkla ve sağlığa zararlı bulunanlar hakkında yapılacak işlemler için tüzük hazırlanması öngörülmüştür.

Madde 29. — Bu madde ile menşe şahadetnameleri ile Veteriner Sağlık raporlarının geçerlilik süreleri ve Veteriner Hekim tarafından yapılacak vizelerle uzatmalar tespiti ve tayin olunmuştur.

Madde 30. — İl hayvan sağlığı zabıtası komisyonlarında tespit edilen yerler dışında ve mesai saatleri haricinde yapılacak muayenelerde hayvan sahiplerinin muayeneyi yapacak Veteriner Hekimler için vasıta temini hükme bağlanmıştır.

Madde 31. — Sağlıklı hayvan satışlarının bir disiplin içerisinde yürütülmesini sağlamak, salgın hayvan hastalıklarının kontrolü açısından kaçınılmazdır. Bu maksatla gerek Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığınca kurulmuş hayvan park ve pazarlarında gerekse belediye ve borsalarca tesis edilmiş hayvan pazar ve panayırlarında alım ve satımların yapılması mecburiyeti konulmuştur. Aynı maddede hayvan pazarı bulunmayan köy ve benzeri yerlerde zati ihtiyaçlar için münferit hayvan alım ve satışları bu madde hükmü dışında tutulmuştur.

Madde 32. — Bu madde ile bölgesel olarak açılacak hayvan panayırlarının açılış ve süresi için 20 gün önceden Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığından izin alınması mecburiyeti konulmuştur.

Madde 33. — Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığınca bulaşık hastalık nedeniyle duyarlı hale girdiği ilan edilecek yerlerden hayvan toplama ve nakledilmesi mahallin en büyük mülkiye amirinin iznine bağlanmıştır.

Madde 34. — Yurt içinde her nevi hayvan hareketleri esaslarının bir tüzüğe bağlanması hükmü getirilmiştir.

Madde 35. — Hayvan üzerinde veya hayvanla çekilebilen vasıtalarla nakliyecilik yapanların belediyelerden Veteriner Sağlık Raporuna dayanan ruhsatname alımları ve altı ayda bir vize ettirmeleri için bu madde tanzim edilmiştir.

Madde 36. — Muhtemel bulaşmaları önlemek için hüküm süren bulaşıcı hastalığa duyarlı hayvanların her ne suretle olursa olsun hastalıklı mahallerden geçirilmemesi ilmi kurallara uygun bulunmaktadır. Zaruri durumlar karşısında, hayvanların bu yerlerden ancak özel tertibatlı nakil vasıtaları ile geçirilmelerine izin verilebilir. Bu madde ile hayvanların hastalıklı yerlerden geçmeleri yasaklanmıştır.

Madde 37. — Hayvan ve ürünlerinin nakliyatı ile uğraşanların kullandıkları nakil araçlarının temizlik ve dezenfeksiyonuna riayet etmeleri hükmü getirilmiştir.

Madde 38. — Bu madde ile, her türlü hayvan ve hayvan ürünleri bulundurulacak ve işleyecek yerlerin faaliyette bulunmaları izne bağlanmış olup tabii olacakları fenni şartların bir tüzükle belirlenmesi sağlanarak bu hususta 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu hükümlerinin saklı kalması öngörülmüştür.

Madde 39. — Süt hayvancılığı işletmeleri bulunan gerçek ve tüzelkişilerin hayvanların sağlığını korumak, tedavilerini sağlamak için bu madde getirilmiştir.

Madde 40. — Veteriner hizmetlerinin kolaylıkla yerine getirilmesi, hastalık tehlikelerine maruz hayvanların sayılarının bilinmesi için Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığınca hazırlanacak örneğe göre şehir, kasaba ve köylerde birer kayıt defteri tutulması bu madde ile sağlanmıştır.

Madde 41. — Bu maddede il özel idarelerinin, hazırlanacak tüzük hükümleri çerçevesinde, bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadelede katılmaları mecburî kılınmıştır.

Madde 42. — Belediyelerin önemli görevlerinden birisi de mezbaha ve belediye veteriner hizmetlerini yerine getirmektir. Bu maksatla bütçelerine veteriner hekim kadroları koymaları için bu madde ile yükümlülük getirilmiş ve kendi sınırları içerisinde yapılacak bulaşıcı hastalıklarla mücadelede katılmaları mecburî tutulmuştur.

Madde 43. — Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığında onbir üyeden oluşacak Veteriner Sağlık Şurasının teşekkül şekline ve yapacağı görevlere ait bir madde olarak düzenlenmiştir. Veteriner Sağlık Şurası üyelerinin nitelikleri belirtilmiş ve toplantı başına şura üyelerine Bakanlık Bütçesinden bir hakkı huzur verilmesi, için aynı maddeye bir açıklama getirilmiştir.

Madde 44. — Bir mahalde zuhur edecek bulaşıcı hastalıklara karşı alınacak idarî ve fenni tedbirleri tespit etmek üzere, il, ilçe ve köylerde kurulacak hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonlarının teşekkül tarzı ve komisyonun alacağı kararların hangi makamlarla onaylanacağı bu maddede izah edilmiştir.

Madde 45. — Hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonlarının sorumluluğunu gösterir maddedir.

Madde 46. — Bu madde ile il Veteriner Müdürleri veya görevlendirecekleri hükümet veteriner hekimlerinin nereleri ve ne şekilde denetleyecekleri hükme bağlanmıştır.

Madde 47. — Kasaplık hayvanlarla etlerinin ve diğer hayvan ürünleri ile mamul ve müstahzarlarının muayeneleri cümlesinden olmak üzere bu maddede kasaplık hayvanların kesimlerinin yapılacağı yerler ve kesim şartları tespit edilmektedir.

Madde 48. — Mezbaha ve kombinalarda öngörülen, sosyal ve ekonomik açıdan olduğu kadar, insan sağlığı yönünden de büyük önem taşıyan sağlık hizmetlerinin yapılmasını ayrıca kanatlı ve tek tırnaklı hayvan mezbahalarının kurulmasını sağlayan bir maddedir.

Madde 49. — Bu madde ile mezbahalarda kesilecek hayvanların ürünlerinin veya tam ve kısmi imhaya tabii tutularak getirilen etler sakatatın muayene ve kontrollerinin tüzük gereğince yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 50. — Hayvan ürünleri işleyen kuruluşların üretim, imal ve hazırlanmasından piyasaya arzına kadar, hazırlanacak tüzüğe göre, veteriner hekime muayene ettirmelerini mecburî kılan bir madde olarak düzenlenmiştir.

Madde 51. — Sınırlarda sağlık zabıtası tedbirlerini öngören bu madde ile tasarının 7 nci ve 9 uncu maddelerine göre yabancı ülkelerden yurdumuza sokulan hastalıklı veya sağlığa zararlı olup da geri çevrilmesi mümkün olmayan hallerde hastalığın çeşidine göre yapılacak işlemler hükme bağlanmıştır.

Madde 52. — Yurt içinde alınacak sağlık zabıtası tedbirlerini belirleyen bu maddede, şap, sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarının hayvan sağlığı ve üretimi açısından taşıdığı önem dikkate alınarak, bunlara karşı tüzükte gösterildiği şekilde uygulama yapılması sağlanmıştır.

Madde 53. — Kuduz hastalığına özel olarak yer verilen bu madde ile hastalık ve hastalıktan veya sirayeten şüpheli hayvanlar hakkında yapılacak işlemler ve alınacak tedbirler, sahihsiz ve başboş kedi ve köpek-

lerle mücadelenin belediyeler ve köy muhtarlarıyla nasıl yapılacağı ve insan sağlığı yönünden çok tehlikeli olan bu hastalık ile yurt çapında ilgili bakanlıklararası müşterek çalışma esaslarını düzenleyen bir tüzük hazırlanması hükme bağlanmıştır.

Madde 54. — Hayvanlardan insanlara bulaşarak vahim sonuçlar doğuran aynı zamanda hayvan yetiştirilmesinde ve üretimi etkileyerek verim düşüklüklerine neden olarak ulusal ekonomimizde büyük zararlara yol açan zoonoz hastalıklarından tüberküloz, bruselloz ve ruam hastalıklarına karşı mücadele tasarısının en önemli hususunu teşkil etmektedir. Bu hastalığa yakalanan hayvanların tazminatlı olarak kestirilmesi, öldürülmesi veya imha edilmesi bu madde ile tespit edilmiştir.

Madde 55. — Hastalık bölgesine her nevi hayvanlar ile ot, saman, deri, boynuz, kıl, yün, tiftik ve buna benzer yaş ve kuru bütün hayvan ürünlerinin ve gübresinin bölge dışına çıkarılmasını ve karantina tedbirleri kaldırılmaya kadar duyarlı hayvanların sokulmasını yasaklayan maddedir.

Madde 56. — Bu madde hastalık bölgesindeki hayvanların aşılanması ve ilaçlanmasını kapsamakla beraber hayvan sahipleri için hayvanlarını aşılatmak ve ilaçlatmak mecburiyeti getirmektedir.

Madde 57. — Teklifin 4 üncü maddesinde sayılan haber verilmesi ve mücadelesi devletçe mecburi bulunan bulaşıcı hastalıkları ile yurt içinde ve sınırlarda yapılacak mücadele yöntemleri hazırlanacak tüzüğe bırakılmıştır.

Madde 58. — Teklifin ilgili hükümlerine göre sığır vebası, ruam, at vebası, sığırların tüberkülozlu hastalıklarından dolayı öldürülen ve kestirilerek imha edilen hayvanların sahiplerine Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığı bütçesinden ödenmesi gereken tazminatın miktarları bu maddede gösterilmiştir. Bu hastalıklar dışında hastalıktan veya bulaşmadan şüpheli buldukları için öldürülen fakat otopsilerinde veya laboratuvar muayenelerinde özel belirti ve amilleri tespit edilemeyenlerle haber verilmesi zorunlu olan hastalıklardan birine karşı koruma amacı ile yapılan aşılama ve ilaçlamalar yüzünden öldükleri otopsi ve laboratuvar muayeneleri sonucu tespit edilen hayvanların sahiplerine takdir edilen kıymetlerinin tamamı üzerinden tazminat ödenmesi de bu madde ile sağlanmış bulunmaktadır.

Madde 59. — Resmî kurumlarla belediyelere ait veya hastalıklı oldukları halde ilgili mercülere haber verilmemiş veya hastalıklı oldukları bilinerek satın alınmış hayvanlarla menşe şahadetnamesiz ve veteriner sağlık raporsuz sevk olunan ilan edildiği halde aşılansın ilaçlanmayan hayvanlar için tazminat verilmeyeceği bu madde kapsamına alınmıştır.

Madde 60. — Tazminatlı olarak kestirilecek ve öldürülüp imha edilecek hayvanlar için ödenecek tazminata esas olmak üzere hayvanların kıymet takdirini yapacak komisyonun teşekkül tarzı ve tazminat mazbatalarının nasıl düzenleneceğine dair hususları düzenleyen maddedir.

Madde 61. — Bu Kanununun 5 ve 7 nci maddelerinde belirtilen hükümlere aykırı hareket edenlerin hapis ve ağır para cezası ile cezalandırılmaları için bu madde düzenlenmiştir. Bu suretle, gümrük kapılarından başka yerlerden hayvan ve ürünlerini ithal ve ihraç edenler, karantinaya alınmış ve ithal, ihraç veya transit işlemleri için muayene yerlerine getirilerek el konulmuş hayvan ve ürünlerini kaçıranlar için ceza müeyyideleri getirilmiştir.

Madde 62. — Hastaliksız bölgelerden sağlıklı hayvan ve hayvan ürünlerinin bir yerden başka bir yere taşınmaları sırasında menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporu alınması, hastalıkların yayılması ve insan sağlığının korunması açısından önemli bir tedbir olarak düşünülmüştür. Bu belgeleri almadan veya bu belgeleri sahte olarak düzenleyenler, yetkililer tarafından yazılan rakam ve belgeleri tahrif edenler hakkında caydırıcı ve yanlış yollara sapmalarını önlemek maksadıyla para cezası ve ağır hapis cezaları konulmuştur.

Madde 63. — Nakliyatta gerekli olan menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporları muhteviyatına aykırı sevkiyat yapanlar için hapis ve ağır para cezalarını öngören bir maddedir.

Madde 64. — Bu madde ile kordon altına alınan bölgelerden karantina tedbirleri kaldırılıp hastalık söndürülünceye kadar hastalığın yayılma ve bulaşmasına neden olacak her türlü hayvan ve hayvan ürünleri ile, eşya ve malzemenin kordon dışına çıkarılmasına, satılmasını teorit ve muhafaza altına alınan yerlerden başka mahallere götürülmesini, imha edilen ve gömülenlerin toprak altından çıkarılmasını yasaklayan hükümlere uymayanlar için hapis ve ağır para cezaları hükme bağlanmıştır.

Madde 65. — Hastalıklı hayvanların pazar, panayır, borsa mezbaha ve kesim yerlerine getirilmesine ve bu Kanununun 31 üncü maddesine aykırı hareketlerde bulunanlara mani olmak için ceza hükümlerini kapsayan bu madde kaçak et satışlarını da önleyerek sağlıklı et ve diğer hayvan ürünlerinin halkımızın tüketimine arzını sağlamaktadır.

Madde 66. — Bulaşıcı hayvan hastalığı nedeniyle kordon altına alınan bölgeleri belli etmek için konulacak işaret, levha ve diğer ilan vasıtalarına zarar verenler ile yerlerini değiştirenlere hapis ve ağır para cezaları konularak bu konuda alınan tedbirlerin daha etkili biçimde uygulanması öngörülmüştür.

Madde 67. — Bu maddede 9 ve 13 üncü maddelerde yazılı mecburiyet ve yasalara riayet etmeyenlere uygulanacak ceza müeyyidesi hükümleri getirilmiştir.

Madde 68. — Hayvan üzerinde ve hayvanla çekilen vasıtalarla nakliyecilik yapanların hayvanları için alacakları raporları her altı ayda bir vize ettirmeyenler ayrıca 36, 37, 38 ve 39 uncu maddeler ile 44 ve 46 ncı maddelerde getirilen yükümlülük ve yasalara uymayanlar hakkında ağır para cezası getirilmekle beraber insan sağlığı açısından çok tehlikeli olan kuduz hastalığına karşı alınan tedbirler nedeniyle köpek ve kedilerini muhafaza altına almayanlara da aynı cezanın uygulanması kaydı getirilmiş ve ayrıca 46 ncı maddeye göre yapılan denetimlerde tüzükteki şartlara uymadığı tespit edilen yerlerin belirtilen şartlara uygun hale getirilinceye kadar kapatılması hükümleri konulmuştur.

Madde 69. — Bu Kanununun 4 üncü maddesinde yer alan bulaşıcı hastalıklara karşı hayvanlarını aşılatmayan veya ilaçlatmayan hayvan sahipleri için ceza müeyyideleri konularak mücadelenin daha verimli ve hizmetlerin daha rahat bir şekilde yapılması kolaylığı getirilmiştir.

Madde 70. — Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığından ruhsat almadan ilaç imal, ihisar ve ithal edenler ile bunları satanlar, araştırma teşhis ve aşı üretimi amacı ile Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığından izin almadan canlı veya zayıflatılmış mikrop, mikroorganizmalar ve benzeri maddeleri yurda sokanlar hakkında verilecek cezalar bu maddede hükme bağlanmıştır.

Madde 71. — Bu madde ile bulaşıcı hayvan hastalıklarına karşı hayvan sağlığını korumak üzere kullanılan aşı, serum, biyolojik madde, farmasötik ve tıbbî müstahzarların kontrolleri sırasında verilen ruhsatlarda belirtilen niteliklere uymadığı tespit edildiği takdirde müsebbiblerinin cezalandırılması ve bu maddelere el konularak imha edilmeleri hususunda cezalar getirilmiştir.

Madde 72. — Hayvan ve insan sağlığını korumada en önemli noktalardan birisi de mezbaha dışında kaçak et kesimlerinin önlenmesidir. Bu amaçla mezbaha ve hayvan kesim yerlerinden başka yerlerde hayvan kesen ve kestirenler ile tüzükte belirtilen yaş ve randımandan aşağı hayvan kesenler, bu suretle kesilmiş hayvanlara ait etleri satanlara hapis ve ağır para cezaları bu madde ile hükme bağlanmıştır.

Madde 73. — İthal ve ihracata mahsus yerlerde, bu Kanununun 4 üncü maddesinde zikredilmeyen hayvan hastalıklarından birisinin tespiti halinde yabancı devletlerle yapılmış olan anlaşma hükümlerinin uygulanmasına dair maddedir.

Madde 74. — Öngörülen tüzüğün bu Kanunun yayım tarihinden itibaren altı ay içinde çıkarılmasını temin amacıyla hazırlanmıştır.

Madde 75. — Bu maddede yürürlükten kaldırılan kanunlar gösterilmiştir.

Madde 76. — Yürürlük maddesidir.

Madde 77. — Yürütme maddesidir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MAHMUT AKKILIÇ VE 14 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu Teklifi

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Hastalıklar

Amaç

MADDE 1. — Bu kanunun amacı, hayvanlardan ve hayvan ürünlerinden insan ve hayvanlara geçebilen hastalıkların zararlarından korunulmasını, sağlık ve ülke ekonomisi yönünden önemli olan bulaşıcı hayvan hastalıklarının yok edilmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun :

- a) Ülkemiz hayvanlarının sağlığını korumaya,
- b) Bulaşıcı hastalıklarla mücadeleye ve bu hususta her türlü tedbirleri almaya,
- c) Ülke içindeki hayvan hareketlerini, hayvansal ürünlerin sevkine hayvan ve hayvan ürünlerinin ithal ve ihracını sağlık açısından düzenlemeye ve muayeneye,
- d) Hayvan pazarı, panayır ve borsalarını, hayvan barındıran yerleri muayene, denetleme ve bu yerlerin niteliklerini tespiti,
- e) 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu Hükümleri saklı kalmak üzere hayvansal kökenli insan ve hayvan besin maddeleri ile sanayi ve ticarete kullanılan her türlü hayvansal ürünleri üreten, imal ve ihzar eden veya hayvansal ürünleri hammadde olarak kullanan fabrika, imalathane, mezbaha, hayvan kesim yeri, soğuk muhafaza depoları ve benzeri yerleri hazırlanacak esaslar çerçevesinde, muayene, denetim ve bunların özellikle ve şartlarının tespitine,

Dair hükümleri kapsar.

Yukarıdaki bentlerde belirtilen işler Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca yapılır.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunda geçen deyimler :

- a) Hayvan; gıda, ticaret, sanayi, hizmet, süs, sirk, sergi ve deney için kendilerinden veya ürünlerinden yararlanan karada ve suda yaşayan her çeşit hayvanı,
 - b) Hayvan ürünleri; İnsan ve hayvan besini veya sanayi maddesi olarak kullanılan bütün hayvan ürünleri ile bunların müstahzar veya mamüllerini,
 - c) Hastalık; vasıtalı veya vasıtasız olarak hayvanlardan ve ürünlerinden hayvanlara ve insanlara geçebilen bulaşıcı hayvan hastalığını,
 - d) Hastalıktan şüpheli; açık ve tam olmayan hastalık belirtilerini gösteren hayvanları,
 - e) Bulaşmadan şüpheli; hastalığın hiçbir belirtisini göstermemekle beraber, hastalığı almış oldukları kabul olunan hayvanları,
 - f) Hükümet Veteriner Hekimi; Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı Veteriner İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak kamu görevi yapan Veteriner Hekimi,
- ifade eder.

Hastalıklar

MADDE 4. — Bu Kanun hükümleri gereğince haber verilmesi ve mücadelesi mecburî hastalıklar şunlardır.

1. Sığır Vebası (Pestis bovina)
2. Şap Hastalığı (Apthae epizooticae)
3. Antraks (Febris carbunculosa, Anthrax)
4. Sığırlarda verem (Tuberculosis bovum)
5. Keçilerin salgın ciğer ağrısı (Pleuropneumonia contagiosa caprarum)
6. Koyun ve Keçilerde Çiçek (Variola ovina et caprarum)
7. Ruam (Malleus)
8. Durin (Exanthema coitale paralyticum)
9. Sığır brusellozu (Brucellosis bovum)
10. Koyun ve keçi brusellozu (Brucellosis caprarum et ovinum)
11. Koyun enteretoksemisi (Enterotoxaemia)
12. Tavuk vebası ve Newcastle (Pestis ovina et Psudopestis avium)
13. Tavuk kolerası (Cholera avium)
14. Tavuk Salmonellosisi (Salmonellosis avium)
15. Kuduz (Lyssa)
16. At vebası (Pestis aquorum)
17. Mavidil (Febris catharrahalis avium)
18. Yanıkara (Gangraena emphysematosa)
19. Evcil hayvanlarda uyuz (Scabies)

Yukarıda sayılan hastalıklardan gerekli görülenlerin kanun kapsamından çıkarılmasına ve gerektiğinde yeni hastalıkların kanun kapsamına sokulmasına, Veteriner Sağlık Şurasından alınacak görüş üzerine karar vermeye Tarım Orman ve Köyşleri Bakanlığı yetkilidir. Yapılacak değişiklik Resmî Gazetede yayımlanır ve bu tarihte geçerli olur.

İKİNCİ BÖLÜM

Sınırlarda Sağlık Zabıtası

Hayvan ve hayvan ürünlerinin ithal ve ihrac yeri

MADDE 5. — Yabancı ülkelerle yapılacak her nevi hayvan ürünlerinin ithal ve ihracı Tarım Orman ve Köyşleri Bakanlığı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından müştereken tespit edilen gümrük kapılarından yapılır. Buralarda Hükümet Veteriner Hekimi yönetiminde Tarım Orman ve Köyşleri Bakanlığına bağlı tahaffuzhaneler kurulur.

İthal olunacak hayvan ve hayvan ürünlerinin muayeneleri

MADDE 6. — Yurda kara, su ve hava yolları ile ithal olunacak hayvan ve hayvan ürünlerinin sağlıklı olduğuna ve menşelerinde hastalık bulunmadığına dair Hükümet Veteriner Hekimi tarafından çıkış yerinde verilmiş Veteriner Sağlık raporlarının denetimi ile hayvanların sağlık durumlarına dair ilk muayeneleri kapı ve limanlarda; su, kara ve hava taşıt araçları içinde, son muayeneleri ise gümrük kapılarında gösterilecek yerde Hükümet Veteriner Hekimi tarafından yapılır. Hastalık bulunmadığı anlaşıldıktan sonra yurda girmelerine izin verilir.

Hayvan ürünlerinin muayenesi ve muayene sonucuna ait işlem bu ürünlerin tahaffuzhane veya gümrük ambarlarına taşınmasından sonra yapılır; hastalık bulunmadığı takdirde ithaline izin verilir.

Veteriner Sağlık raporlarının düzenleme şekliyle hayvan ürünlerinin muayenesi ve sonucunda yapılacak işlemler tüzükte belirtilir.

Raporu bulunmayan hayvan ve hayvan ürünleri

MADDE 7. — Bu Kanunun 5 inci maddesine göre tespit edilen gümrük kapılarına Veteriner Sağlık raporu olmadan getirilen hayvan ve hayvan ürünleri yurda sokulmaz.

Tespit edilen gümrük kapıları veya bunların dışında bir yere Veteriner Sağlık raporu olmadan getirildikleri anlaşılan ve sahipleri tarafından yurt dışına iadesi mümkün olmayan hayvan ve hayvan ürünlerinin muayenele-
rinde hastalıklı ve hastalıktan şüpheli görülenler hakkında bu kanunun 51 inci maddesi hükümleri uygulanır. Hastalık belirtisi göstermeyenler sahibi hesabına 21 gün karantinaya alınırlar. Karantina sonunda sağlam bulunan hayvanlar ile sağlıklı oldukları anlaşılan hayvan ürünleri hakkında 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibi-
ne Dair Kanun hükümleri uygulanır.

Veteriner Sağlık raporu bulunduğu halde mücbir sebeplerle tespit edilen gümrük kapıları dışındaki bir yerden yurda sokulan hayvan ve hayvan ürünlerine buldukları yerde el konulup gerekli gümrük işlemleri tamamlandıktan sonra sağlık denetim ve muayeneleri yapılır. Denetim ve muayeneleri sonunda hastaliksız bulunanlar sahibine geri verilir. Hastalıklı veya hastalıktan şüpheli bulunup geri verilmesi mümkün olmayan hayvanlara bu kanunun 51 inci maddesi hükümleri uygulanır. Hayvan ürünleri ise imha edilir.

İthal yasağı

MADDE 8. — Hayvan hastalığı bulunan yabancı bir ülkeden bulaşmaya vasıta olabilecek hayvanlar ise hayvan ürünlerinin kapılardan ithali, hastalığın nevine göre sınırın bütün gümrük kapılarından veya gerekli görülen kısmından yasaklanır. Bu yasaklama hastalığın sönüşü ile karantina süresinin bitiminin bildirilmesinden sonra kaldırılır.

Yasaklanan gümrük kapılarından hayvan ve hayvan ürünlerinin yurda sokulması halinde 7 nci maddenin ikinci fıkrasına göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Hastalıkların Çıkışında Haberleşme

Haber verme yükümlülüğü

MADDE 9. — Bir yerde hastalık yahut sebebi belli olmayan hayvan ölümleri görülürse bu durum; köylerde hayvan sahipleri, çobanlar, celepler, hayvan bakıcıları tarafından köy muhtarlarına; çiftliklerde çiftlik sahiplerine veya kâhya veya çiftçibaşlarına; bu ihbarı alanlarla gezici sürücülerde sürü sahipleri, koruyucuları, çobanları, serbest Veteriner Hekim veya Hayvan Sağlığı Memuru tarafından en yakın köy muhtarına, bulunmadığı takdirde jandarma karakoluna veya bucak müdürlüklerine; şehir ve kasabalarda ise belediye başkanlıklarına veya mahallin mülki amirlerine veya Hükümet Veteriner Hekimliğine veya zabıtaya; gemilerde kaptana, kaptanlar da gümrük idarelerine; trenlerde istasyon memuru veya zabıtasına; sınırlarda gümrük idaresine yazılı veya sözlü olarak belge karşılığında bildirilmesi zorunludur. İhbarı alanlar da mahallin en büyük mülki amirine haber vermekle yükümlüdürler. Hastalığın hüküm sürdüğü bölgelere yakın yerlerde bir hayvanın hastalanması dahi ilgililere haber verilmesini gerektirir.

Silahlı Kuvvetlerle haberleşme

MADDE 10. — Silahlı Kuvvetlere ait hayvanlar arasında çıkan hastalıkların mücadelesi ve hastalığın söndürülmesinde yapılacak işlemler bu Kanun ve tüzükte gösterilen esaslara göre Silahlı Kuvvetlerce yapılır. Hastalığın çıkış şekli ve mahiyeti ile alınan tedbirler mülki makamlara bildirilir. Silahlı Kuvvetlere ait olmayan hayvanlarda çıkacak hastalıkların çıkış şekli, mahiyeti ve seyri hakkında da mahalli mülki amir tarafından o yerdeki Garnizon Komutanlığına bilgi verilir.

Komşu ülkelerdeki hastalıkların haber verilmesi

MADDE 11. — Sınır boylarında görevli idare ve gümrük memurları ile Silahlı Kuvvetler ve Zabıta Teşkilatı komşu ülkelerde hüküm süren hastalıklar hakkında alacağı haberleri mahallin en büyük mülki amirine ve mülki amirler de en seri vasıta ile Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığına bildirirler. Yabancı ülkelerde bir salgın hayvan hastalığı çıktığı takdirde o ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devleti adına görevli olan bütün memurlar hastalığı bağlı buldukları Elçiliklere haber vermekle yükümlüdürler. Elçilikler de en seri vasıta ile durumu Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığına bildirirler.

Ülkenin hayvan sağlığı bakımından önem arz eden İran, Irak ve Suriye Hükümetleri nezdindeki Elçiliklerde birer müşavir Veteriner Hekim görevlendirilir. Bu müşavir Veteriner Hekimler de aranacak nitelikler ve yapacakları işler yönetmelikte belirtilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hastalık Çıkışında Alınacak Genel Tedbirler

Geçici kordon

MADDE 12. — Bu Kanunun 9 uncu maddesine göre hastalık haberi alan makamlar durumu, vakit kaybetmeksizin en yakın Veteriner teşkilatına bildirirler ve Veteriner Hekim gelinceye kadar mahallî idarî makamlar, belediye ve ihtiyar heyetleri tarafından hastalar ve sağlamlar ayrı ayrı muhafaza altına alınarak geçici kordon konulur.

Hastalık mahalline ulaşım

MADDE 13. — Hastalık haberini alan Hükümet Veteriner Hekimi en seri vasıta ile hastalık yerine gider. Bu maksat için genel ve mahallî idare ve zabıta makamları, kara, deniz ve hava yolları teşkilatı, taşıt araçları sahipleri Hükümet Veteriner Hekimine gereken kolaylığı ve yardımı göstermeye zorunludurlar.

Hastalığa el koyma ve duyurma

MADDE 14. — Hastalık çıkan yerde Hükümet Veteriner Hekimi derhal mahallî hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonunu toplar. Bu Komisyon, hastalığın önlenmesi ve söndürülmesi için, bir hastalık çıkış kararı düzenler. Bu kararda yazılı tedbirler Komisyon tarafından uygulanır ve Hükümet Veteriner Hekimi tarafından denetlenir. Hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonu toplanıncaya kadar Hükümet Veteriner Hekimi gerekli gördüğü tedbirleri almaya yetkilidir.

Alınan tedbirler idare amirleri ve muhtarlar tarafından mahallî vasıtalarla halka ilan ve ilgililere tebliğ olmakla birlikte civar köy, bucak ve ilçe idare amirlerine, valiler tarafından civar illere ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığına en seri vasıta ile bildirilir.

Mülki amirin yükümlülüğü

MADDE 15. — Hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonu kararı gereğince konulan kordon ve karantinanın yürütülmesi ve korunması için gerekli tedbirleri almakla o yerin mülki amiri yükümlüdür. Mahallî zabıta ile korunması mümkün olmayan kordonlar Silahlı Kuvvetlerle takviye edilir.

Giriş ve çıkış yasağı

MADDE 16. — Hastalıklı, hastalıktan veya bulaşmadan şüpheli hayvanlar ile bunların maddelerinin ve bulaşmaya vasıta olabilecek eşyanın kordon altından veya tecrit edildikleri yerlerden gerekli fennî tedbirler alınmadan çıkarılmaları yasaktır. Çıkarıldıklarında müsadere ve tecrit olunurlar. Aynı hastalığa duyarlı hayvanların hastalıklı yerlere sokulması yasaktır. Bunlardan gerekli tedbirler alınarak sadece kesilmek üzere getirilen kasaplık hayvanların girmelerine izin verilir.

Biyolojik madde, aşı serum ve ilaç uygulamaları

MADDE 17. — Teşhis için kullanılan biyolojik maddelerin uygulanması Hükümet Veteriner Hekimi veya onun sorumluluğu altında görevlendirilen diğer kamu kuruluşlarındaki Veteriner Hekimler ile serbest Veteriner Hekimler tarafından yapılır.

Bu Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen hastalıklara karşı tedavi veya koruyucu maksatla yapılacak aşı, serum ve ilaçların uygulanması Hükümet Veteriner Hekimleri, bunların sorumluluğu altında diğer kamu kuruluşlarındaki Veteriner Hekimlerle serbest Veteriner Hekimler ve Hayvan Sağlığı Memurları tarafından tüzükte gösterilen esaslara göre yapılır.

Biyolojik madde, aşı serum ve ilaçların uygulanmasına hayvan sahipleri rıza göstermeye, lüzumlu araç ve kolaylıkları sağlamaya mecburdurlar.

Hayvan sahipleri bu Kanunun 4 üncü maddesinde yazılı hastalıklara karşı Veteriner Hekim ve Hayvan Sağlığı Memuru tarafından hayvanlarına uygulanan aşı ve serumlar için Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikte belirtilen esas ve miktarlara göre bir ücret öderler.

Alınan bu ücretlerin aşı veya serumu uygulayanlar ile bunların üretiminde görevli Veteriner Hekimler ve Veteriner İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı üretim kurumlarında çalışan diğer personelden hangilerine ne nispet ve miktarlarda dağıtılacağı yönetmelikte gösterilir.

Hayvanların imhası, temizlik ve dezenfeksiyon

MADDE 18. — Hasta veya hastalarla temasta bulunan hayvanlardan öldürülmesi gerekenler zabıta görevlileri tarafından öldürülür, gömdürülür ve buna ait bir tutanak düzenlenir. Toplu olarak hayvan öldürülmesini gerektiren durumlarda bunların gömdürülmesinde Karayolları, Devlet Su İşleri, Yol Su Elektrik, Toprak-su ve Bayındırlık kuruluşları ellerinde bulunan teknik imkân ve vasıtalarla yardım etmekle yükümlüdürler.

Bulaşmaya vasıta olabilecek eşya ve maddeler temizlenir ve dezenfekte edilir. Bunlardan temizlenmesi veya dezenfeksiyonu mümkün olmayanlar yakılırlar. Temizlik işi Veteriner teşkilatının gözetimi altında hayvan sahipleri, dezenfeksiyon ise Veteriner teşkilatınca sağlanır.

Kordon altında hareket

MADDE 19. — Kordon altında bulunan yerlerde hastalığa tutulabilecek hayvanlarla bunların her türlü maddelerinin toplatılması, pazarlara, borsa ve sergilere gönderilmesi ve kordon altındaki sürülerin birbirleri ile temas ettirilmesi yasaktır.

Kordon içinde kalan pazar, panayır, borsa, sergi, han, yol, istasyon ve iskeleler gibi hayvanların geçmesine veya toplanmasına elverişli yerler hastalığa duyarlı hayvanlar ve ürünlerine kapatılır.

Salgın bölgelerdeki duyarlı hayvanlar

MADDE 20. — Bir bölgede hastalık salgın bir hal aldığı zaman o bölgenin iskele ve istasyonları ile genel yolları, hayvan pazarı, borsa ve panayırları hastalığın söndürülmesine kadar aynı hastalığa duyarlı hayvanlara kapatılır.

Tecrit ve diğer tedbirler

MADDE 21. — Hastalığın çevreye bulaşmasını önlemek için hasta ve hastalıktan şüpheli hayvanların tecritlerine mahsus ahır ve diğer yerler ayrılır. Ölenlerin veya öldürülenlerin gömülecekleri yerler menba, nehir, kuyu, yol veya mesken kenarlarından uzak mahallerde hazırlanır. Bu maksatla belediyeler ve köy ihtiyar heyetleri kendi bölgeleri içinde yukarıdaki şartlar altında tecrithaneler ile hayvan mezarlıkları ve imkân olan yerlerde kadavra ve hayvan ürünleri değerlendirme tesisleri kurmaya mecburdurlar.

Kordonun kaldırılması

MADDE 22. — Kordon altına alınan yerlerde hastalığın ve bulaşma tehlikesinin yok olduğu, temizlik ve dezenfeksiyonlarının yapıldığı mahallî hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonunun hastalık sönüş raporu ile bildirdikten sonra kordon kaldırılır. Durum idare amirlerince valiliğe, valilikçe de Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile civar illere ve Mahallî Garnizon Komutanlıklarına bildirilir.

Yurt hayvan sağlığını genel olarak tehdit eden ekzotik mahiyette salgın bulaşıcı hastalığın çıkması halinde Olağanüstü Hal Kanunu hükümleri uygulanabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hayvan Hastalıklarına Karşı Koruyucu ve Tedavi Edici Madde ve Tedbirler Yurt İçinde Hayvan ve Hayvan Ürünlerinin Nakli ve Ticareti

Koruyucu ve tedavi edici maddelerin yapım, satış ve kontrolü

MADDE 23. — Hayvan hastalıklarına karşı kullanılan aşı ve serumlar Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığına bağlı enstitü ve laboratuvarlarda bu Bakanlığın izniyle özel laboratuvarlarda; biyolojik reaktifler ise yalnız Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı enstitülerinde imal edilirler.

Hayvan hastalıklarında kullanılmak amacıyla yurt içinde imal edilen veya Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının izniyle yurt dışından ithal olunan aşı, serum ve farmasötik tıbbî müstahzarlar Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca denetletirilir.

Araştırma, teşhis ve aşı üretimi amacıyla yurt dışından getirilecek biyolojik madde, serumlar, canlı veya zayıflatılmış her türlü mikroorganizmalar ve benzeri maddelerin yurda sokulması Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının iznine bağlıdır.

Aşı ve serum imal edecek özel sektör laboratuvarlarının kuruluş, imal ve denetleme esasları tüzükte belirtilir.

Yapımı, kullanılması ve satışı yasaklanan maddeler

MADDE 24. — Yapımına ve kullanılmasına ruhsat verilen aşı, serum, kimyasal ve biyolojik maddeler ile Veteriner farmasötik ve tıbbî müstahzarlardan yararlı olmadıkları istenilen şartlarda hazırlanmadıkları, zararlı oldukları veya beyannamesindeki esaslara uyulmadan piyasada satıldıkları tespit edilenlere el konulmakla birlikte ruhsatları geri alınarak yapım, kullanma ve satışları Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca yasak edilen. Tekerrürü halinde bunların yapımcılarına aynı isim ve aynı etkili maddeleri kapsayan ilaçlar için tekrar ruhsat verilmez.

Hastalıkla mücadele ve koruyucu uygulamalar

MADDE 25. — Hastalık tehlikesi görülen yerlerde koruyucu aşılama ve ilaçlamalar, hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonlarının istemi üzerine Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının izniyle yapılır.

Ayrıca Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı Veteriner Sağlık Şurasının göstereceği lüzum veya Bakanlığın vereceği emirlere ve hazırlanan programa göre de mücadele veya koruyucu uygulama yapılır.

Hayvan ve hayvan ürünlerinin nakli

MADDE 26. — Kişisel ihtiyaçlara mahsus hayvan ürünleri hariç memleket içinde her nevi hayvan ve hayvan ürünlerinin nakli; köylerde muhtar, şehir ve kasabalarda belediyeler tarafından 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla parasız olarak verilecek menşe şahadetnameleri ile yapılır.

İlçe sınırları içinde pazarlardan başka il ve ilçelere yapılacak hayvan ve hayvan ürünlerinin naklinde menşesindeki en yakın Hükümet Veteriner Hekimliğine başvurularak veteriner sağlık raporuna çevrilmesi ve nakliyat sırasında bu raporların bulunması mecburidir.

Görevlilerin yükümlülüğü

MADDE 27. — Polis, jandarma, belediye zabıtası memurları ile iskele ve liman memurları, köy muhtarları, koruma bekçileri, köy ve mahalle bekçileri görevli buldukları bölgelerde her türlü hayvan ve hayvan ürünlerinin menşe şahadetnamesi ve Veteriner Sağlık raporunu aramakla ve menşe şahadetnamesiz veya raporsuz olanları alıkoyarak en yakın idare amirine bildirmekle yükümlüdürler.

Menşe şahadetnamesiz ve Veteriner Sağlık raporsuz hayvan ve hayvan ürünlerinin tabi olacağı hükümler

MADDE 28. — Bu Kanunun 27 nci maddesine göre alıkonulan hayvanlar Hükümet Veteriner Hekimi tarafından derhal müşahade altına alınır ve hayvanların menşesinde hastalık olup olmadığı araştırılır. Bu araştırmadan bir sonuç alınamaz ve 21 gün sürecek müşahade sonunda hayvanların hastaliksız olduğu anlaşılırsa Veteriner Sağlık raporu verilerek serbest bırakılır.

Menşesinde hastalık bulunmadığı anlaşılan hayvan ürünlerine rapor verilerek serbest bırakılır. Hastalıklı bulunan hayvan ve hayvan ürünleri hakkında yapılacak işlem tüzükte gösterilir.

Menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporlarının süresi

MADDE 29. — Menşe şahadetnameleri ile veteriner sağlık raporları hayvan ve hayvan ürünlerinin sevkiplerinden en geç 48 saat önce verilir. Menşe şahadetnameleri ve veteriner sağlık raporlarının geçerlilik süresi 10 gündür. Ancak rapor süresi, bitiminden önce Hükümet Veteriner Hekimince yapılacak vize ile yedi gün daha uzatılır.

Muayene yerleri dışındaki muayeneler

MADDE 30. — Veteriner sağlık raporu almak için hayvan ve hayvan ürünlerinin sahipleri tarafından il hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonlarınca tespit edilmiş olan yerlerin dışında yapılacak muayene istekleri taşıt araçlarının mal sahiplerince temini suretiyle yerine getirilir. Görevli Hükümet Veteriner Hekiminin gündeliği devletçe ödenir.

Hayvan alım ve satımları

MADDE 31. — Şehir ve kasabalarda hayvan alım ve satımının Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığınca kurulmuş olan, hayvan park ve pazarlarında veya belediyeler ve borsalar tarafından kurulan hayvan pazar ve panayırlarında yapılması mecburidir.

Teşhir için fuar ve sergilere getirilen hayvanların menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporunun bulunması ve bu yerlerde hayvanların devamlı surette sağlık kontrolü altında tutulması şarttır.

Kurbanlık hayvan alım ve satımları ile hayvan pazarı bulunmayan köy ve şartları bakımından benzeri yerlerde kişisel ihtiyaçlar için münferit hayvan alım ve satımları bu madde hükmüne tabi değildir.

Hayvan panayırları

MADDE 32. — Bir veya birkaç ili kapsayan hayvan panayırılarının açılış zamanı ve süresi için açılışından en az 20 gün önce Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığına bildirilerek izin alınır.

Hayvan toplama izni

MADDE 33. — Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığınca bulaşık hastalık nedeniyle duyarlı hale geldiği ilan edilen yerlerde, mahallin en büyük mülki amirinden gerekli izin belgesi alınmadan hayvan toplanması ve nakli yasaktır.

Hayvan sürülerinin hareketi

MADDE 34. — Her nevi hayvan sürülerinin Yurt içindeki hareketleri tüzük hükümlerine tabidir.

Hayvanla nakliyecilik yapanlar

MADDE 35. — Hayvan üzerinde veya hayvanla çekilen vasıtalar ile nakliyeciliği meslek edinenlere belediyelerce Veteriner Sağlık raporlarına dayanılarak verilen ruhsatnamelerde hayvanın eşgali yazılır. Bu meslekte uğraşanlar hayvanlarını 6 ayda bir defa mahalli belediye veya en yakın hükümet Veteriner Hekimlerine muayene ve ruhsatnamelerini vize ettirmeye mecburdurlar.

Hayvanların hastalıklı yerlerden geçirilmesi

MADDE 36. — Mahalli hayvan sağlık zabıtası komisyonlarınca hastalıklı olduğu ilan edilen yerlerden o hastalığa duyarlı hayvanların menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporu olsa bile sürülerek geçirilmeleri yasaktır. Ancak hastalıklı yerlerden hayvanların özel tertibatı olan vagonlar veya kara, su ve hava araçları ile transit olarak geçirilmelerine müsaade edilebilir.

Hayvan ve hayvan ürünleri nakliyatıyla uğraşanlar

MADDE 37. — Hayvan ve hayvan ürünlerini nakleden her türlü araçların nakil sonunda sahipleri tarafından temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi mecburidir. Temizlik dezenfeksiyonla ilgili işlemler tüzükte belirtilir.

Hayvan ürünleri bulundurma ve işleme izni

MADDE 38. — Her türlü hayvan ve hayvan ürünleri bulundurulacak veya işleyecek müesseseler için belediye sınırları içinde belediye veteriner hekimi, olmayan yerlerde hükümet veteriner hekimlerinin izni şarttır. Bu müesseselerin tabi olacakları fenni şartlar tüzükte gösterilir. Bu hususta 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu hükümleri saklıdır.

Süt işletmelerinin sağlık denetimi

MADDE 39. — Süt hayvancılığı yapan gerçek ve tüzel kişiler, hayvanlarının sağlığını devamlı surette bir Veteriner Hekim denetiminde bulundurmaya mecburdurlar.

Veteriner Hekim istihdamı gerekli görülen süt hayvancılığı işletmelerinin nitelikleri tüzükte belirtilir.

Hayvan kayıtları

MADDE 40. — Köylerde muhtarlar, şehir ve kasabalarda belediyeler, bölgelerinde örneği Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca düzenlenecek hayvan sayısı ile sahiplerini gösteren bir defter tutmakla yükümlüdürler. Bu kayıtlar her yıl Haziran ayında yenilenir.

ALTINCI BÖLÜM

Hastalıklarla Mücadele Usulleri ve Denetimi

İl Özel İdarelerinin yükümlülüğü

MADDE 41. — Hastalıklarla mücadele Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının aslı görevlerindedir. İl Özel İdareleri bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadele için ilin malî imkânları ve hayvan varlığı göz önüne alınarak bütçelerine yeterli miktarda ödenek koymak ve tüzük hükümlerine göre mücadeleye katılmakla yükümlüdür.

Belediyelerin yükümlülüğü

MADDE 42. — Belediyeler ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak hastalıklarla mücadele işlerine katılmak, mezbaha ve belediye veteriner hizmetleri için bütçelerine veteriner hekim kadrosu koymak ve bu kadrolara Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca atanacak veteriner hekimleri görevlendirmekle yükümlüdür.

Veteriner Sağlık Şûrası

MADDE 43. — Bulaşıcı hayvan hastalıkları ile ilgili hususlarda Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca verilen konuları incelemeye ve bu Kanunun 4 üncü maddesinin son fıkrasına göre görüş bildirmeye, veteriner tababetin icrasından doğacak adli sorunlarda gerektiğinde görüşünü belirtmeye, bu Kanunun uygulanmasına ilişkin hizmet konularıyla hayvan hareket ve nakillerini düzenleme ve her türlü hayvan menşeli ürünlerin muayene ve denetimini sağlama konularında karar almaya, kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını inceleyip karara bağlamaya yetkili olmak üzere Tarım Orman ve Köyişleri Bakanının veya yetkili kılacağı kişinin başkanlığında 11 üyeden oluşan bir Veteriner Sağlık Şûrası kurulur. Veteriner Sağlık Şûrasına memlekette ilmiyle ve eserleriyle veya meslekî hizmet ve tecrübesiyle tanınmış kişiler seçilir.

Veteriner İşleri Genel Müdürü ile Millî Savunma Bakanlığı ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının görevlendirecekleri birer temsilci Veteriner Sağlık Şûrasının tabii üyesidirler. Diğer 7 üye birinci fıkrada belirtilen niteliklere sahip Veteriner Hekimler arasından Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı tarafından seçilir. Veteriner Sağlık Şûrası yılda en az iki kez üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Ayrıca Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı da Veteriner Sağlık Şûrasını toplantıya çağırır.

Veteriner Sağlık Şûrası Üyelerine her yıl Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı bütçesine konan ödenekten toplantı başına 75 gösterge rakamının o yılın bütçe kanununda gösterilen memurların aylık katsayısıyla çarpılması sonucu bulunacak miktarlarda huzur hakkı ödenir.

Veteriner Sağlık Şûrası gerektiğinde ilgili kuruluşlardan bilgi ister veya bilgi almak üzere gereken kişileri Veteriner Sağlık Şûrasına davet eder. Bunların harcırahı ve zarurî masrafları Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının bütçesinden ödenir.

Hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonları

MADDE 44. — İllerde valinin veya göstereceği kimsenin başkanlığında belediye, ticaret odası ve ziraat odaları başkanları, veteriner müdürü, sağlık ve sosyal yardım müdürü, il jandarma komutanı, teknik ziraat müdürü, Veteriner Kontrol Araştırma Enstitüsü veya bölge laboratuvarları müdürü, hayvancılığı geliştirme il müdürü ve il daimî encümeninden bir üyenin katılımıyla il hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonu kurulur. Bu komisyonun kararları Tarım Orman ve Köyişleri Bakanının onayına sunulur.

İlçelerde kaymakamın başkanlığında hükümet veteriner hekimi, jandarma bölük komutanı, belediye başkanı ve hükümet tabibi, ilçe ziraat yüksek mühendisinin iştirakiyle ilçe hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonu kurulur.

Köylerde ise hükümet veteriner hekimlerinin başkanlığında muhtar ve ihtiyar heyeti ile mahallinde bulunan ve hükümetçe memur edilmiş olan zabıta memurlarından oluşan köy hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonu kurulur. Komisyon kararlarının mahallindeki mutad vasıtalarla ilan edilmesi zorunludur.

Hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonlarının görev ve sorumlulukları

MADDE 45. — Hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonlarından;

a) İl hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonları;

İlde bu Kanunun 4 üncü maddesinde yazılı olan hastalıklardan birinin il hayvan sağlığını genel olarak tehdit eder bir şekilde çıkışı, şüpheli veya gizli olarak seyreden bir hastalığın tespiti halinde hastalığın en kısa zamanda söndürülmesi ve hayvanların hastalıklardan korunması için kanunî her türlü tedbiri zamanında aldirtmak, civar illerde çıkacak salgın ve bulaşıcı hastalıkların ile bulaşmasını önlemek, ilde kanun kapsamına giren hastalıklarla mücadele için il özel idare ve belediye bütçelerine gerekli ödeneklerin konulmasını sağlamak, il hudutları içinde toplanıp sevk olunacak hayvanlarla transit geçecek hayvanlar için gerekli muayene mevkilerini tespit etmek, ilçe hayvan sağlığı zabıtası komisyonlarının kararlarının uygulanmasında gerekli yardım ve kolaylıkları sağlamak,

b) İlçe hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonları; yukarıda (a) bendinde sayılan görevleri ilçe çapında uygulamak,

c) Köy hayvan sağlığı ve zabıtası komisyonları; hastalığa el koyan veteriner hekimin hastalığın söndürülmesi için raporunda lüzumlu gördüğü kanunî tedbirleri yerine getirmek ile Yüklümlüdürler.

Denetim

MADDE 46. — İl veteriner müdürleri veya görevlendirecekleri hükümet veteriner hekimleri tarafından;

a) Gerçek kişilerle tüzelkişilerin çalıştırdıkları bütün veteriner hekimlerin görecekları hizmetler ile bu Kanununun 44 üncü maddesinde zikredilen komisyonların aldıkları kararların yerine getirilip getirilmediği,

b) Mezbaha ve atölyeleri, hayvan ve hayvan ürünleri pazarları, panayır ve sergiler, besi yerleri, süthaneler, balıkhaneler, hanlar, bütün hayvan barınak ve konaklama yerleri ile kuluçkahaneler ve kümesler, hayvan ürünleri kullanan veya işleyen kurumlar ve benzeri işlerin yapıldığı yerler,

c) Aşı ve serum imal eden özel laboratuvarlarla bunların ticaretini yapanlar,

d) Hayvan ve hayvan ürünlerini taşıyan bütün araçlar, hayvan indirme ve bindirme yerleri karantina istasyonları,

Tüzükte belirtilen esaslara göre denetlenir.

Yukarıda yazılı yerlerin sürekli temiz bulundurulması ve veteriner hekimin göstereceği lüzum üzerine dezenfeksiyona tabi tutulması zorunludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kesilen Hayvanlarla Etlerinin ve Diğer Hayvan Ürünleriyle Mamul ve Müstahzarlarının Muayeneleri .

Hayvan kesimi

MADDE 47. — Hayvanların kesimi ancak mezbaha, kombina veya kapalı hayvan kesim yerlerinde yapılır. Mezbahalara gelecek hayvanların menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu bulunması şarttır. Hayvanlar kesilmeden en az 24 saat evvel mezbahaya getirilip kesimden önce ve kesimden sonra veteriner hekim tarafından muayene edilir.

Çeşitli tür, ırk, cinsiyet ve yaştaki hayvanlarla gebeler ve besi durumlarına göre kesilecek hayvan hakkında yapılacak işlemler tüzükte belirtilir. Belediye hudutları içinde mezbaha ve kesim yerlerinden başka yerlerde hayvan kesimi yasaktır.

Kurban Bayramında kesilecek kurbanlık hayvanlar bu hükme tabi değildir.

Mezbaha ve kombinalarda veteriner sağlık hizmetleri

MADDE 48. — Çifttırnaklı, tektırnaklı, kanatlı hayvan mezbaha ve kombinalarının yönetimi ve veteriner sağlık görevleri veteriner hekim tarafından yapılır. Veteriner hekim bulunmayan yerlerde bu hizmetler belediye veya hükümet tabipleri tarafından yerine getirilir. Mezbaha ve et kombinalarının teknik ve sağlık şartlarına uygunluğu yönünden çalışması Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığının iznine bağlıdır.

Tam ve kısmî imhaya tabi etler

MADDE 49. — Mezbahalarda kesilecek hayvanların ürünlerinin veya tam ve kısmî imhaya tabi tutularak getirilen etlerde sakatatın muayene ve denetimleri tüzük gereğince yapılır.

Hayvan ürünleri işleyen kuruluşlar

MADDE 50. — Ticarî amaçla ve pazar için hayvan ürünleri üretim ve işleyen gerçek ve tüzelkişiler bu ürünlerin üretim, imal ve hazırlanmasından piyasaya arz edilmesine kadar tüzüğe göre veteriner hekime muayene ettirmeye mecburdurlar.

İKİNCİ KISIM

Özel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Sınırlarda Sağlık Zabıtası

Sınırlarda sağlık zabıtası tedbirleri

MADDE 51. — Bu Kanunun 7 nci ve 8 inci maddelerine göre yabancı ülkelerden yurdumuza sokulan ve geri çevrilmesi mümkün olmayan hayvanlar arasında;

a) Sığır vebası, at vebası, mavidil, domuz vebası, salmomellosis ve tavuk vebası hastalıklarından biri tespit edildiği takdirde hastalar, hastalıktan şüpheliler ve bunlarla temas eden duyarlı hayvanlar tazminatsız olarak öldürülürler ve imha edilirler. Bu hastalıkların bulaşmasına vasıta olabilecek diğer hayvanlar ise karantina süresi sonunda tazminat verilmeden sahipleri hesabına kestirilerek etlerinin tüketimine müsaade olunur.

b) Şap, çiçek, kuduz, keçi ciğerağrısı, anthrax, yanıkara ve uyuz hastalıklarından birine tutulmuş olanlar ile hastalıktan şüpheliler tazminatsız olarak öldürülür ve imha edilirler. Bulaşmadan şüpheliler sahipleri hesabına tüzükte belirtilen süre ile karantinaya alınarak yurt içi sağlık zabıtası hükümlerine tabi tutulurlar.

c) Sığırlarda verem, sığır, koyun, keçi ve domuz brucellozları ile tektırnaklılarda ruam ve durin hastalığı görülenler veya bu hastalıkların mevcudiyeti serolojik ve allerjik testlerle tespit olunanlar tazminatsız öldürülür ve imha edilirler. 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bentlerde belirtilen hastalıklar dışında tespit edilen hastalıklar için tüzükte gösterilen hükümler uygulanır.

d) Bu Kanunun 4 üncü maddesinde ismi geçmeyip mahiyeti itibarıyla salgın niteliğinde olan herhangi bir hastalığa tutulduğu tespit edilen hayvanlar hakkında mevcut ilim ve teknik bilgilere göre gerekli tedbirler alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yurt İçinde Sağlık Zabıtası

Şap, sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıkları

MADDE 52. — Yurt içinde şap, sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarından birinin çıkışı halinde hastalar ile hastalıktan ve bulaşmadan şüpheliler, tüzükte belirtilen şekilde öldürme veya aşılama veya tecrit veya diğer immünobiyolojik uygulamalara tabi tutulurlar.

Kuduz hastalığı

MADDE 53. — Kuduza yakalanan hayvan tazminat verilmeden öldürülür ve imha edilir. Kuduz hayvanlar tarafından ısırılan veya kuduz şüphesi altında bulunan hayvanlar da tazminatsız öldürülür ve imha edilirler, ancak bu hayvanların öldürülmesine sahipleri muvafakat etmezlerse masrafları kendilerine ait olmak üzere tüzükte belirtilen müddette müşahede altında tutulurlar.

Kuduz çıkan yerlerde kedi ve köpeklerin, sahipleri tarafından, muhafaza altına alınması zorunludur. Sahipsiz ve başıboş kedi ve köpekler şehir ve kasabalarda belediyeler, köylerde köy ihtiyar heyetleri tarafından tazminatsız öldürülür ve imha edilirler. Bu hususta gerektiğinde mahallî zabıtabadan yardım istenir.

Kuduz hastalığı ile mücadelede ilgili bakanlıklarca yapılacak müşterek çalışma esasları tüzükte belirtilir.

Tüberküloz, brucelloz ve ruam hastalıkları

MADDE 54. — Sığırlarda tüberküloz ve brucelloza ve tektırnaklılarda ruama yakalandığı tespit edilen hayvanlar tüzükteki esaslara göre tazminatlı olarak kestirilir, öldürülür veya imha edilirler.

Ticarî amaçla sütçülük yapan yerlerdeki ineklerin, tüzükte belirtilen esaslar dahilinde tüberkülin testine, brucellosis yönünden de muayeneye tabi tutulmaları mecburidir.

Hastalık bölgesine giriş ve çıkış

MADDE 55. — Bu Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen hastalıkların çıktığı yerlerde hastalığın gerektirdiği şartlara göre hastalar, hastalık ve bulaşmadan şüpheliler hakkında tüzüğe göre işlem yapılmakla beraber her nevi hayvanlar ile ot, saman, deri, boynuz, kıl, yün, tiftik ve buna benzer yaş ve kuru bütün hayvan ürünlerinin ve gübresinin nakli, ihracı; karantinanın devamı süresince hastalık bölgesine duyarlı hayvanlarla, bulaşmaya maruz diğer hayvanların sokulması yasaktır.

Hastalık bölgesinde aşılama ve ilaçlama

MADDE 56. — Bu Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan hastalıklara karşı alınacak tedbirlerle ilgili olarak mücadele yapılması gereken bölgelerdeki hayvanlara tüzüğe göre aşı, serum ve ilaç uygulanır. Hayvan sahipleri hayvanlarını hastalıklara karşı aşılatmak ve ilaçlatmak zorundadır.

Hastalıklarla mücadele esasları

MADDE 57. — Bu Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan hastalıklarla sınırlarda ve yurt içinde yapılacak mücadele esasları tüzükte belirtilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM Müşterek Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Tazminat

Tazminat ödenecek hastalıklar

MADDE 58. — Bu Kanun hükümlerine göre sığır vebası, ruam, at vebası, sığır tüberkülozu ve sığır brucelloz'u hastalıklarından dolayı öldürülen veya kestirilen hayvanların sahiplerine Tarım Orman ve Köyüşleri Bakanlığı bütçesinden aşağıda belirtilen oranlarda tazminat verilir.

- a) Hastalığın açık belirtisini gösteren hayvanlar için takdir edilecek kıymetlerin yarısı,
- b) Hastalığın açık belirtisini göstermeyip serolojik ve alerjik testlerle teşhis konularak öldürülen veya kestirilen hayvanların takdir olunacak kıymetlerinin dörtte üçü,
- c) Sığır vebası ve at vebası hastalıklarında öldürülecek hayvanlar için takdir edilecek kıymetlerin tamamı, ihbarı zorunlu olan hastalıklardan birine karşı koruma maksadıyla yapılan aşılama, serumlama, ilaçlama, banyo ve tedaviler yüzünden öldükleri, otopsi ve laboratuvar muayeneleriyle tespit edilen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı,
Ödenir.

Tazminat ödenmeyecek haller

MADDE 59. — Öldürülen veya kestirilen hayvanların sarf ve tüketimi mümkün olan et, deri ve diğer kısımlarının bedelleri rayiç bedel üzerinden kıymet takdir edilerek hayvan sahibine bırakılır ve bedeli hak ettiği orandaki tazminattan düşülür. Resmî kurumlarla belediyelere ait veya sahipleri tarafından hastalıkları haber verilmemiş veya hastalıklı oldukları bilinerek satın alınmış hayvanlarla menşe şahadetnamesiz veya veteriner sağlık raporu olmadan sevk olunan ve ilan edildiği halde aşı ve ilaç tatbik ettirmeyen hayvan sahiplerine tazminat ödenmez.

• Kıymet takdiri

MADDE 60. — Öldürülen hayvanların kıymet takdiri; biri bu Kanunun 44 üncü maddesi uyarınca kurulan komisyonun, diğeri hayvan sahibinin göstereceği bilirkişi ile hükümet veteriner hekiminden kurulacak üç kişilik bir heyet tarafından mahallî rayice göre yapılır.

Bu heyetin takdir ettiği tazminat kesindir. Ancak tarafların mahkemeye başvurma hakları saklıdır.

Heyet tarafından takdir olunan kıymete dair 3 nüsha tazminat belgesi düzenlenerek birisi hayvan sahibine verilir. Tazminat en kısa sürede ve en yakın saymanlıktan diğer harcamalara tercihen sahiplerine ödenir.

İKİNCİ BÖLÜM
Ceza Hükümleri

MADDE 61. — Bu Kanunun 5 inci maddesine göre tespit edilmiş olan gümrük kapılarından başka yerlerden hayvan ve hayvan ürünlerini ithal ve ihraç edenler veya transit geçirenler,

Bu Kanunun 7 nci maddesinin 3 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak şartıyla yurda sokulması yasaklanan hayvan ve hayvan ürünlerini ithal ve ihraç edenler veya transit geçirenler ile ithal, ihraç ve transit işlemleri nedeniyle karantinaya veya muayene yerlerine alınmış hayvanlar ve el konulmuş hayvan ürünlerini kaçıranlar;

Altı aydan iki yıla kadar hapis ve yirmibeşbin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 62. — Bu Kanunun 6 ncı ve 26 ncı maddelerinde yazılı menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporlarını sahte olarak düzenleyenler veya gerçek bir menşe şahadetnamesi yahut veteriner sağlık raporu üzerinde tahrifat yapanlar veya bu kabil evrakı bilerek kullananlar ile hayvan veya hayvan ürünlerini ihtiva eden vasıta ve kapılara konmuş olan işaret ve damgaları, menfaat kastı ile değiştirenler fiilleri daha ağır bir ceza gerektirmediği takdirde altı aydan iki yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe uygun olmayan menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu veren memurlar ve hastalıklı hayvanlarla hayvan ürünleri için hastalıklı olduklarını bilerek menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu düzenleyen veya veren memurlar fiilleri daha ağır bir ceza gerektirmediği takdirde bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 63. — Menşe şahadetnamesi yahut veteriner sağlık raporu muhteviyatına aykırı olarak hayvan veya hayvan ürünlerini nakledenler, üç aydan bir yıla kadar hapis ve onbin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 64. — Bulaşıcı hastalıklı, hastalıktan veya bulaşmadan şüpheli hayvan veya hayvan ürünlerini yahut bulaşmaya vasıta olabilecek eşya ve maddeleri her ne suretle olursa olsun kordon altına alınan yerler ile önceden tespit ve ilan edilmiş bulunan yasak bölgeler dışına çıkarırlar, bu suretle çıkarılmış hayvan veya hayvan ürünlerini satanlar, başkalarına devredenler veya bu işlere vasıta olanlar, bu yerlere hayvan veya hayvan ürünlerini sokanlar, hayvan veya hayvan ürünlerinin tecrit ve muhafaza altına alındıkları yerler ile ölmüş, öldürülmüş veya imha edilmiş hayvan veya hayvan ürünlerini gömüldükleri yerlerden çıkarırlar altı aydan iki yıla kadar hapis ve onbin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Yukarıda yazılı hayvan veya hayvan ürünlerini taşıyan nakil vasıtalarını kullananlar hakkında da aynı ceza hükmolünür.

MADDE 65. — Bu Kanunun 31 inci maddesi hükümleri saklı kalmak şartıyla hayvan park, pazar ve panayırılarından başka yerlerde canlı hayvan satanlar veya menşe şahadetnamesi yahut sağlık raporu olmadan hayvan veya hayvan ürünlerini hayvan park, pazar, borsa ve panayırılarına, mezbahalara, kesim yerlerine ve sergilere getirenler ile hayvan veya hayvan ürünlerini yurt içinde bir yerden diğer yere nakledenler üç aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 66. — Kordon altına alınan bölgeyi belli etmek için konulan işaret, levha ve benzerlerini tahrip edenler veya yerlerini değiştirenler üç aydan altı aya kadar hapis ve yirmibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 67. — Bu Kanuna göre bulaşıcı hayvan hastalığını veya sebebi belli olmayan hayvan ölümlerini ihbarla yükümlü olup da geçerli bir özürü olmaksızın 48 saat içinde 9 uncu maddede yazılı görevlilere bildirmeyenler üç aya kadar hapis ve onbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu Kanunun 13 üncü maddesinde yazılı mecburiyet ve yükümlülüklerle geçerli bir özürü olmaksızın uymayan hükümet veteriner hekimi ile bu maddede yazılı makam ve kuruluşların görevli memurları ve taşıt araçları sahipleri üç aydan bir yıla kadar hapis ve onbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 68. — Hayvan üzerinde veya hayvanla çekilen vasıtalarla nakliyeciliği meslek edinenerden bu işlerde kullandıkları hayvanları mahallî belediye veya en yakın hükümet, veteriner hekimlerine altı ayda bir muayene ve ruhsatnamelerini vize ettirmeyenler, bu Kanunun 36, 37, 38 ve 39 uncu maddeleriyle 44 ve 46 ncı maddelerin son fıkralarında yazılı mecburiyet ve yasaklara uymayanlar ile kuduz hastalığı çıktığı ilan olunan yerlerde köpek ve kedilerini muhafaza altına almayanlar yirmibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar. Ayrıca 46 ncı maddeye göre yapılan denetimde tüzükteki şartlara uymadığı tespit edilen yerlerin belirlenen şartlara uygun hale getirilinceye kadar kapatılmasına hükmolunur.

MADDE 69. — Mahallinde mutat vasıtalarla ilan edilmiş olmasına rağmen bu Kanunun 4 üncü maddesinde yazılı hastalıklara karşı hayvanlarını aşılamağa veya ilaçlamak üzere mahalline giden görevli memurlara hayvanlarını aşılattırmayan, ilaçlatmayan, muayene ve teste tabi tutturmayan hayvan sahipleriyle bunların yokluğunda hayvanların bakım ve gözetimi ile uğraşanlar üç aydan altı aya kadar hapis ve onbin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Aşı tatbikini gerektiren hastalık, şap veya sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarından biri ise fail hakkında yukarıdaki fıkrada yazılı cezalar bir misli artırılarak hükmolunur.

MADDE 70. — Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığında izin almadan hayvan sağlığını korumada kullanılan her nevi aşı, serum ve biyolojik maddelerle farmasotik ve tıbbî müstahzarları imal, ihzar ve ithal edenlerle bunları satanlar veya satışa arz edenler veya ihraç edenlerle araştırma, teşhis ve aşı üretimi amacıyla Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığında izin almadan canlı veya zayıflatılmış mikroorganizmalar ve benzeri maddeleri yurda sokanlar altı aydan bir yıla kadar hapis ve yirmibin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 71. — Hayvan sağlığını korumada kullanılan aşı, serum, biyolojik madde, farmasotik ve tıbbî müstahzarların tahlilleri sonucunda bileşimlerinde bulunan maddelerin saf olmadığı veya kodekse uygun bulunmadığı veya ruhsat almak için verilmiş formüle uymadığı veya tedavi niteliklerini azaltacak şekilde etkili maddelerin noksan olduğu tespit edildiği takdirde bunlara sebep olanlar bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis ve yirmibin liradan ikiyüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar. Ayrıca bu maddelerin imhasına ve sebep oldukları zararın tazminine hükmolunur. Ruhsatları alınır ve müesseseleri kapatılır.

MADDE 72. — Bu Kanunda gösterilen istisnalar dışında mezbaha ve hayvan kesimi yerlerinden başka yerlerde hayvan kesen veya kestirenler ile tüzüğe göre tespit ve ilan edilmiş olan şartlar dışında hayvan kesenler, bu şekilde kesilmiş hayvanlara ait etleri satanlar veya astıya arz edenler üç aydan altı aya kadar hapis ve beşbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Çeşitli Hükümler

Uluslararası anlaşma hükümleri

MADDE 73. — Hayvan ve hayvan ürünlerinin ithal ve ihracında bu Kanunun 4 üncü maddesinde gösterilmeyen hastalıkların tespiti halinde yabancı devletlerle yapılmış olan anlaşma hükümleri uygulanır.

Tüzük

MADDE 74. — Bu Kanunda öngörülen tüzük, kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde çıkarılır. (Tüzük, Resmî Gazetede yayımlanır.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar.

MADDE 75. — 3.5.1928 tarih ve 1234 sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanun ile bu Kanunun ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 76. — Bu Kanun hükümleri yayımı tarihin de yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 77. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md.

18/101-1969/01103

13.1.1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 13.1.1986 tarihinde kararlaştırılan «3.5.1928 Tarihli ve 1234 Sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçeleri ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

**3 MAYIS 1928 TARİH VE 1234 SAYILI HAYVANLARIN SAĞLIK ZABITASI HAKKINDA KANUN-
DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISININ GENEL GEREKÇESİ**

Hemen anlaşılacağı üzere 1234 sayılı Kanun, 1957 yılından beri yürürlükte bulunmaktadır. O tarihte Türkiye'de hayvan mevcudu 23 milyon baş civarında, nüfusumuz ise 13 milyon dolayında idi. Ulaşım ve haberleşme imkânları son derece sınırlı idi. Sağlık alanında bugün bilinen pekçok şey bilinmiyor, salgınlarla mücadele usulleri ise belli kalıplar içine sıkışmıştı. Oysa bugün hayvan mevcudumuz kanatlılarla birlikte 135 milyona, nüfusumuz yaklaşık 52 milyona yükselmiş, demiryollarında ve özellikle karayollarında büyük ge-

lişmeler kaydedilmiş, hastalıkların teşhis, tedavi ve mücadelesinde pekçok gelişmeler kaydedilmiş en önemlisi eğitilmiş personel sayısında büyük artışlar olmuş ve Bakanlık tamamen yeni bir yapıya kavuşmuştur. Yetmiş eleman sayısındaki artışa paralel olarak serbest veteriner hekimliği de gelişme yoluna girmiştir. Kanunun o zaman iyi işlenmesini sağlamak için konulan cezalar, bugünün şartlarında işlerliğini ve caydırıcılık özelliğini hemen tamamen yitirmiş bulunmaktadır.

Bütün bu nedenlerle, başta devletin mücadelesini üstlendiği hastalıkların azaltılması ve bunun yerine ekonomide önem arz eden yenilerinin ilavesi, serbest veteriner hekimliğin gelişmesine imkân verecek yeni hükümler getirilerek bu hizmetlere özel sektörün de katkısının sağlanması, Kanunun uygulanmasında görevli personelin yeni yapıya uygun olarak belirlenmesi, bilim ve teknikteki gelişmeye paralel yeni hükümlerin geliştirilmesi ve cezaların günümüz şartlarına uygun duruma getirilmesi zorunluluğu ortaya çıkmış ve sonuç olarak 21 maddelik bu tasarı hazırlanmış olup maddelerin düzenlenmesinde daha önce komisyonun bu konulardaki kararlarına sadık kalınmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Teşkilatın değişmesi de dikkate alınarak bazı tanımlara açıklık kazandırmak.

Madde 2. — Yaşanılan olaylardan edinilen tecrübenin ışığında 8 inci madde ile ilgili tereddütlerin giderilmesi.

Madde 3. — Yeni teşkilatlanmaya göre 9 uncu maddeyi daha anlaşılır duruma getirmek.

Madde 4. — Maddeyi tereddüte yer vermeyecek biçimde anlaşılır hale getirmek, gerek aşı-serum ve biyolojik madde imalatına ve gerekse bunların tatbikatına özel sektörün de katkısını sağlayarak bir taraftan bu hizmetlerin kalitesini iyileştirmek diğer taraftan da serbest veteriner hekimliğin gelişmesine yardımcı olunmak suretiyle devletin yükünü hafifletmek.

Madde 5. — Maddeye açıklık getirmek ve temizlik ve dezenfeksiyonun ve bunun kontrolünün nasıl yapılacağını belirtmek.

Madde 6. — Aradan geçen zaman içinde gelişen durumlara uygun hükümler getirmek suretiyle maddeye işlerlik kazandırmak.

Madde 7. — Gelişen şartlar ve edinilen tecrübeler dikkate alınarak, madde hükmünü daha anlaşılır ve kolay uygulanır hale getirmek.

Madde 8. — Madde hükmünü, değişen şartlara göre daha derli toplu hale getirmek ve uygulamasını kolaylaştırmak.

Madde 9. — Eski kanunda sadece sığır vebası dikkate alınarak düzenlenen bu hükmü, değişen şartlara göre genelleştirerek işlerlik kazandırmak.

Madde 10, 11, 12, 13, 14. — Kanunun mükellefiyetler getiren, yasaklayan veya suç saydığı hükümlerine aykırı hareket edenlere verilen cezalar günümüz şartlarında çok hafif ve caydırıcılıktan uzak nitelikte olduğu için bu suçlara daha ağır müeyyideler getirerek, kanunun tümüyle işlerliğini artırmak ve istenmeyen fiillerin işlenmesine caydırıcılık getirmek amacıyla.

Madde 15. — Madde malumu ilan niteliğinde ve gereksiz hükümleri ihtiva ettiği için eskiden müeyyidesi olmayan bir mecburiyete müeyyide getirmek suretiyle kontrollü kesimlere ağırlık verilmesini sağlamak amacıyla.

Madde 16. — Yürürlükten kaldırılan hükümleri belirlemek.

Madde 17. — Teşkilatın yeniden düzenlenmesi dikkate alınarak bazı kavramlara açıklık getirmek ve değiştirmek için.

Yeniden düzenlenmiştir.

Geçici Madde — Kanunda öngörülen yönetmelikler çıkarılıncaya kadar geçecek zaman ve boşluğu doldurmak için bu geçici madde tedvin edilmiştir.

Madde 18, 19. — Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

3.5.1928 Tarihli ve 1234 Sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1234 sayılı Kanununun 1 inci maddesine aşağıdaki bentler eklenmiştir.

«C) Bakanlık; Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığını,

D) Memur baytar, hükümet baytarı veya hükümet veteriner hekimi; Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığınca bu kanunun uygulanmasında görevlendirilen veteriner hekimleri,

E) Hayvan mevaddı, hayvan maddeleri; et, deri, barsak, sakatat, turnak, boynuz, yün, yapağı, kıl, tiftik, gübre gibi ham hayvan maddelerini, ifade eder.»

MADDE 2. — 1234 sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanununun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 8. — Bulaşık hayvan hastalığı dolayısıyla kapatılmış olan hudutlardan, konulan yasağa rağmen memlekete sokulan hayvanlar veya ham hayvan maddeleri, düzenlenecek ve hazır bulunanlar tarafından imzalanacak tutanağa istinaden derhal mahallî mahkeme kararı ile müsadere olunur. Müsadere olunan hayvanlarda bulaşık hastalık arazi görülürse bu kanunun ikinci kısmında yazılı özel hükümlere göre işlem yapılır. Hastalık amilini taşıyan veya bulaşmadan şüpheli ham hayvan maddeleri hakkında yapılacak işlem yönetmelikte gösterilir.

Karantina süresini doldurup bulaşık hastalık arazi göstermeyen hayvanlar ile bu hastalıktan salim bulunan ham hayvan maddeleri usulüne göre satılmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığının ilgili mahallî teşkilatına teslim olunur.»

MADDE 3. — 1234 sayılı Kanununun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 9. — Bir yerde hastalık yahut sebebi belli olmayan hayvan ölümleri görülürse bu durum, köylerde; hayvan sahipleri, çobanlar, celepler hayvan bakıcıları tarafından köy muhtarlarına, çiftliklerde; çiftlik sahiplerine veya kâhyalara, bu konuda ihbarı alanlar, gezici sürücülerde sürü sahipleri, koruyucuları, çobanları, serbest veteriner hekimler veya serbest veteriner sağlık teknisyenleri tarafından, en yakın köy muhtarına, bulunmadığı takdirde jandarma karakoluna, şehir ve kasabalarda ise belediye başkanlıklarına veya mahallî mülki amirlerine veya Bakanlık İlçe veya İl Müdürlüğüne veya polis, jandarma veya belediye zabıtasına, gemilerde; kaptana, kaptanlar gümrük idarelerine, trenlerde istasyon idaresine, sınırlarda gümrük idaresine yazılı veya sözlü olarak belge karşılığında bildirilmesi zorunludur. İhbarı alanlar derhal mahallî en büyük mülki amire haber vermekle mükelleftirler. Hastalığın hüküm sürdüğü bölgelere yakın yerlerde bir hayvanın hastalanmasının öğrenilmesi dahi ilgililere haber verilmesini gerektirir.»

MADDE 4. — 1234 sayılı Kanununun değişik 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 22. — a) Teşhis için kullanılan biyolojik maddelerin uygulanması Hükümet Veteriner Hekimleri veya Bakanlıkça görevlendirilen diğer kamu kuruluşlarındaki veteriner hekimler ile serbest veteriner hekimler tarafından yapılır.

b) Bu Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen hastalıklara karşı mücadele ve tedavi amacıyla aşı, serum ve ilaç uygulaması, hükümet veteriner hekimleri, bakanlıkça görevlendirilen diğer kamu kuruluşlarındaki veteriner hekimler, serbest veteriner hekimler sorumluluğunda; veteriner sağlık teknisyenleri tarafından yapılır.

c) Hastalık tehlikesi görülen yerlerde koruyucu aşılama ve ilaçlamalar, Bakanlığın vereceği program ve emirlere göre, veteriner hekimler ile veteriner sağlık teknisyenleri tarafından yapılır.

d) Hayvan sahipleri biyolojik madde, aşı, serum ve ilaçların uygulanmasına rıza göstermeye, lüzumlu araç ve kolaylıklar sağlamaya mecburdur.

e) Hayvan sahipleri bu kanunun 2 nci ve 3 üncü maddelerine göre tespit olunan hastalıklara karşı veteriner hekim ve veteriner sağlık teknisyeni tarafından hayvanlara uygulanan aşı ve serumlar için Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte belirtilen esas ve miktarlara göre ücret öderler.

f) Hayvan hastalıklarına karşı kullanılan aşı, serum ve biyolojik maddeler, Bakanlığın izniyle gerçek ve tüzelkişilere ait enstitü ve laboratuvarlarda imal edilebilir.

g) Hayvan hastalıklarında kullanılmak amacıyla yurt içinde imal edilen veya yurt dışından ithal olunan aşı, serum, biyolojik madde ve benzerlerinin, kontrolü yönetmelik esaslarına göre Bakanlıkça yapılır veya yaptırılır.»

MADDE 5. — 1234 sayılı Kanunun 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 37. — Hayvanları veya ham maddelerini nakleden her türlü aracın nakil sonunda sahipleri tarafından, temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi mecburidir. Temizlik, defenzeksiyon ve bunların kontrolü ile ilgili işlemler Yönetmelikte belirtilir.»

MADDE 6. — 1234 sayılı Kanunun 42 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 42. — Ticarî amaçla kasaplık hayvan kesimleri mezbaha, kombina veya kapalı hayvan kesim yerlerinde yapılır. Bu yerlere gelecek hayvanların menşe şahadetnamesi bulunması şarttır. Hayvanlar, kesimden önce ve kesimden sonra veteriner hekim tarafından muayene edilir.

Kesilecek hayvanların tür, ırk, cinsiyet, yaş, gebelik ve besi durumlarına göre yapılacak işlemler ile kesim öncesi ve sonrası muayeneleri, bunların usulleri ve mecburi kesimlerle ilgili hususlar Bakanlıkça çıkartılacak yönetmelikte gösterilir.

Et kombinası, mezbaha ve kesim yerleri dışında ticarî amaçla hayvan kesimi yasaktır.

Kurban bayramında kesilecek kurbanlık hayvanlar, yukarıdaki fıkralar hükümlerine tabi değildir. Ancak bunların genel kontrolleri ilgililerce satış sırasında sağlanır.

Çiftirnaklı, tektirnaklı, kanatlı hayvan mezbaha ve kombinalarının çevre ve veteriner sağlığı kontrolleri, veteriner hekim tarafından yapılır. Mezbaha ve et kombinalarının ve kesim yerlerinin teknik ve sağlık şartlarına uygunluğu yönünden çalışması mahallî belediyeler ile Bakanlığın kontrolüne tabidir.»

MADDE 7. — 1234 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 44. — Bu Kanunun 7 nci ve 8 inci maddeleri hilafına yabancı ülkelerden yurdumuza sokulan ve geri çevrilmesi mümkün olmayan hayvanlarda;

a) Sığır vebası, at vebası, mavidil, domuz vebası, salmonellosis ve tavuk vebası hastalıklarından biri tespit edildiği takdirde, hastalar, hastalıktan şüpheliler ve bunlarla temas eden hassas hayvanlar tazminatsız olarak öldürülür ve imha edilir. Bu hastalıkların bulaşmasına vasita olabilecek diğer hayvanların ise, karantina süresi sonunda tazminat verilmeden sahipleri hesabına kestirilerek etlerinin tüketimine ve satışına müsaade olunur.

b) Şap, çiçek, kuduz, şarbon, yanıkara ve uyuz hastalıklarından birine tutulmuş olanlar ile hastalıktan şüpheliler tazminatsız olarak öldürülür ve imha edilir. Bulaşmadan şüpheliler tazminatsız olarak öldürülür ve imha edilir. Bulaşmadan şüpheliler, sahipleri, hesabına karantinaya alınarak sağlık zabıtası hükümlerine tabi tutulur.

c) Sığırlarda verem, sığır, koyun, keçi ve domuz brusellozları ile tektirnaklılarda ruam ve durin hastalığı görülenler veya serolojik ve allerjik testlerle bu hastalıkların mevcudiyeti tespit olunanlar tazminatsız öldürülür ve imha edilir.

Haber verilmesi ve mücadelesi mecburi hastalıklar arasında yukarıda ismi geçmediği halde mahiyeti itibariyle salgın niteliğindeki herhangi bir hastalığa tutulduğu tespit edilen hayvanlar hakkında Bakanlıkça gerekli tedbirler alınır ve uygulanacak işlemler belirlenir.

MADDE 8. — 1234 sayılı Kanunun değişik 46 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 46. — Yurt içinde sığır vebası, şap, at vebası, mavidil hastalıklarından birinin çıkışı halinde hastalar ile, hastalıktan ve bulaşmadan şüpheliler Bakanlıkça belirlenecek itlaf, tecrit, aşılama, serumlama veya diğer uygulamalara tabi tutulur.»

MADDE 9. — 1234 sayılı Kanunun değişik 48 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 48. — Haber verilmesi ve mücadelesi mecburî hastalıkların kordon müddetleri yönetmelikte gösterilir.»

MAADE 10. — 1234 sayılı Kanunun 61 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 61. — 4 üncü maddeye göre tespit edilmiş gümrük kapılarından başka yerlerden hayvan veya ham hayvan maddelerini ithal veya ihraç veya transit geçirenler veya 6 ncı maddede yazılı olup reddi gereken hayvan veya maddelerini ithal edenler üç aydan altı aya kadar hapis ve yüzbin liradan bir milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.»

MADDE 11. — 1234 sayılı Kanunun 62 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 62. — Bu Kanunun 5 inci ve 29 uncu maddelerinde yazılı Menşe Şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporlarını sahte olarak düzenleyenler veya bunlar üzerinde tahrifat yapanlar veya bu kabil evrakı bilerek kullananlar ile, hayvanlara veya ham hayvan maddelerini ihtiva eden kapılara konmuş işaret veya damgaları bilerek veya menfaat karşılığı olarak değiştirenler altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Gerçeğe uygun olmayan Menşe Şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu veren memurlar ve bulaşık hayvanlarla ham hayvan maddelerinin hastalıktan salim olmadıklarını bilerek tasdik eden memurlar, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporumuhteviyatına aykırı olarak hayvan ve ham hayvan maddelerini nakledenler üç aydan bir yıla kadar hapis ve otuzbin liradan üçyüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.»

MADDE 12. — 1234 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 63. — Bu Kanunun 7 nci, 21 inci, 22 nci, 33 üncü ve 45 inci maddeleri hükümlerine aykırı hareket edenler ile kordon altına alınmış olan yerlerden hayvan veya ham hayvan maddelerini çıkaranlar, bulaşık veya şüpheli hayvanların tecridi için yetkili memurların verdiği emirlere uymayanlar veya bulaşık hastalığı gizleyenler altı aydan iki yıla kadar hapis ve otuzbin liradan üçyüz bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.»

MADDE 13. — 1234 sayılı Kanunun 64 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 64. — Bu Kanunun 9 uncu, 16 ncı maddelerinde yazılı mecburiyetleri geçerli bir özürü olmaksızın 24 saat içinde yerine getirmeyenler üç aydan altı aya kadar hapis ve beşbin liradan yirmibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.»

MADDE 14. — 1234 sayılı Kanunun 65 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 65. — Bu Kanunun 24 üncü, 25 inci, 35 inci, 36 ncı, 37 nci, 43 üncü maddeleri hükümlerine uymayanlar ile kuduz hastalığı çıktığı ilan olunan yerlerde köpek ve kedilerini muhafaza altına almayanlar yirmibin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.»

MADDE 15. — 1234 sayılı Kanunun 66 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 66. — Bu Kanunda yazılı istisnalar dışında kombina, mezbaha ve kapalı hayvan kesim yerlerinden başka yerlerde ticarî amaçla hayvan kesen veya kestirenler veya bu şekilde kesilmiş hayvanlara ait etleri satanlar veya satışa arzedenler bir aydan üç aya kadar hapis ve beşbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.»

MADDE 16. — 1234 sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanunun 10 uncu, 11 inci, 50 nci ve 52 nci maddeleri hükümleri ile 29 uncu maddesinin son fıkrası hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 17. — 1234 sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanun ile bu Kanunun bazı maddelerini değiştiren 8.6.1930 tarihli ve 1693 sayılı, 23.3.1931 tarihli ve 1775 sayılı, 13.6.1945 tarihli ve 4758 sayılı, 28.5.1955 tarihli ve 6620 sayılı Kanunlarda yer alan;

1. «İktisat Vekaleti, Ziraat Vekaleti, Tarım Bakanlığı» tabirleri «Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı»
2. «Baytar» tabiri «Veteriner hekim»
3. «Baytar Müdürü» tabiri «Bakanlık İl Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Şube Müdürü»
4. «Hayvan Sağlık Zabıtası Nizamnamesi, Nizamname, tüzük» tabirleri.
«Yönetmelik» olarak değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun uygulama şeklini gösteren ve yönetmeliğe bırakılan hususlara açıklık getiren yönetmelikler çıkarılıncaya kadar, hayvan sağlık zabıtası nizamnamesinin bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Madde 18. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 19. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

13.1.1986

Başbakan

T. Özal

Devlet Bak. Başbakan Yrd.

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. V. Dinçerler

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Devlet Bakanı

M. T. Titiz

Devlet Bakanı

A. Karaevli

Aidaleet Bakanı

M. N. Eldem

Millî Savunma Bakanı

Z. Yavuztürk

İçişleri Bakanı

Y. Akbulut

Dışişleri Bakanı

V. Halefoğlu

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. Emiroğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

M. Aydın

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Tarım Orman Köyişleri Bakanı

H. H. Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Kalemlî

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

S. N. Türel

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. Taşçıoğlu

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 2/300

Karar No. : 11

7 . 3 . 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça Tarım Orman ve Köyişleri Komisyonuna havale edilen Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 arkadaşının; Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanun Teklifinin ilgili Komisyonca yapılan görüşmeleri sırasında cezaî hükümlerinin bu maddeler hakkında Komisyonumuzun görüşü alındıktan sonra görüşülmesine karar verildiğinden söz konusu teklif İçtüzüğün 35 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Komisyonumuza havale edilmiştir.

Teklifin ceza hükümleri başlıklı maddeleri Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı Sayın Hüsnü Doğan'ın, başkanlık temsilcilerinin ve teklif sahibinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, söz konusu maddelere ilişkin kabul ve değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Teklifin 44 üncü maddesinde yer alan «hayvan maddeleri» ibaresi «hayvan maddelerini» olarak düzeltilmiş, «bir aydan üç aya» kadar olan hapis cezası «üç aydan bir yıla» kadar şeklinde düzenlenmiştir.

2. Teklifin 45 inci maddesinin birinci fıkrasındaki «iki aydan sekiz aya kadar ağır hapis» cezası «altı aydan iki yıla kadar hapis», ikinci fıkrasındaki «dört aydan bir yıla kadar ağır hapis» cezası «bir yıldan iki yıla kadar hapis» şeklinde değiştirilmiştir.

3. Teklifin 46 ncı maddesi yürürlükteki kanunda yer almadığından ve yeni metne dahil edilmesinde de yarar görülmediğinden gereksiz bulunarak teklif metninden çıkarılmıştır.

4. Teklifin 47 nci maddesinin son fıkrasında bulunan «ağır» kelimesi kaldırılarak ağır hapis cezası hapis cezasına çevrilmiş ve 46 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

5. Teklifin 48, 49, 50 ve 51 inci maddeleri çıkarılan madde nedeniyle madde numaraları kaydırılarak aynen benimsenmiştir.

6. Teklifin 52 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan «4 üncü maddesinde yazılı» ibaresi «4 üncü maddesine göre tespit olunan» şeklinde düzeltilmiş ve 51 inci madde olarak kabul edilmiştir.

7. Teklifin 53 üncü maddesi 52 nci madde olarak aynen benimsenmiştir.

8. Teklifin 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki «53» rakamı madde numaralarının kayması nedeni ile «52» olarak düzeltilmiş, son fıkrasındaki «1918 Sayılı Kanun» ibaresi daha açık bir biçimde «1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun» şeklinde yazılmış ve 53 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

9. Teklifin 55 inci maddesi 54, 56 ncı maddesi 55 inci madde olarak aynen benimsenmiştir.

10. Bugün ceza mevzuatımızda yer alan «aksi sabit oluncaya kadar muteber evrak» deyimi, aksi ileri sürülmeyen evraklar üzerinde mahkemece inceleme yapılmasını icap ettirmemektedir. Bu ifadeyi içeren bir

madde teklife dahil edilmez ise, her evrak (zabıt) üzerinde mahkemece inceleme yapılması gerekecektir, bu sakıncayı gidermek amacıyla tasarıya bu yolda 56 ncı madde eklenmiştir.

Raporumuz Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dizdaroğlu
Antalya

Başkanvekili
Mehmet Onur
Kahramanmaraş

Sözcü
Mehmet Bağçeci
Yozgat

Kâtip
İbrahim Aydoğan
İçel

Üye
Cüneyt Canver
Adana

Üye
İbrahim Taşdemir
Ağrı

Üye
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara

Üye
Ledin Barlas
Adana

Üye
Ali Ayhan Çetin
Çorum

Üye
Akiş Kocaman
Gümüşhane

Üye
Edip Özgenc
İçel

Üye
Mustafa Uğur Ener
Kütahya

Üye
İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Üye
Hasan Altay
Samsun

Üye
Mehmet Topaç
Uşak

Bazı maddelere karşıyım

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

İKİNCİ BÖLÜM
Ceza Hükümleri

MADDE 44. — Bu Kanunun 5 inci maddesine göre tespit edilmiş olan gümrük kapılarından başka yerlerden hayvan veya hayvan maddelerini ithal veya ihraç edenler veya transit geçirenler salgın hayvan hastalığı sebebi ile gümrük kapılarından veya hududun tamamından yurda sokulması yasaklanan hayvan veya hayvan maddelerini ithal veya transit geçirenler ile ithal ihraç ve transit işlemleri nedeniyle karantina veya muayene yerlerine alınmış hayvanlar veya elkonulmuş hayvan maddelerini kaçıranlar, veteriner sağlık raporu olsun veya olmasın fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde üç aydan bir yıla kadar hapis ve iki yüz bin liradan iki milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 45. — Bu Kanunun 6 ncı ve 22 nci maddelerinde yazılı menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporlarını sahte olarak düzenleyenler veya gerçek bir menşe şahadetnamesi yahut veteriner sağlık raporu üzerinde tahrifat yapanlar veya bu evrakı bilerek kullananlar ile hayvan veya hayvan maddelerini ihtiva eden vasıta ve kapılara konmuş olan işaret veya damgaları menfaat kastı ile değiştirenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Gerçeğe uygun olmayan menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu veren memurlar ve hastalıklı hayvanlarla hayvan maddeleri için hastalıklı olduklarını bilerek menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu düzenleyen veya veren memurlar, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 46. — Hastalık, hastalıktan veya bulaşmadan şüpheli hayvan veya hayvan maddelerini yahut bulaşmaya vasıta olabilecek eşya ve maddeleri her ne suretle olursa olsun kordon altına alınan yerler ile önceden tespit ve ilan edilmiş bulunan yasak bölgeler dışına çıkarılanlar, bu suretle çıkarılmış hayvan veya hayvan maddelerini satanlar, başkalarına devredenler veya bu işlere vasıta olanlar, bu yerlere hayvan veya hayvan maddelerini sokanlar, hayvan veya hayvan maddelerini tecrit veya muhafaza altına alındıkları yerler dışına çıkarılanlar ile öldürülmüş veya imha edilmiş hayvan veya hayvan maddelerini gömüldükleri yerlerden çıkarılanlar iki aydan altı aya kadar hapis ve otuz bin liradan üçyüz bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı hayvan veya hayvan maddelerini taşıyan nakil vasıtalarını kullananlar hakkında da aynı ceza hükmolünür.

MADDE 47. — Teklifin 48 inci maddesi 47 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 48. — Teklifin 49 uncu maddesi 48 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 49. — Teklifin 50 nci maddesi 49 uncu madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 50. — Teklifin 51 inci maddesi 50 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 51. — Mahallinde mutat vasıtalarla ilan edilmiş olmasına rağmen bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit olunan hastalıklara karşı hayvanlarını aşılama veya ilaçlamak üzere mahalline giden görevli memura hayvanlarını aşılattırmayan, ilaçlattırmayan veya bu Kanuna göre muayene ve teste tabi tutulması gerekli hayvanları muayene ve teste tabi tutturmayan hayvan sahipleriyle bunların yokluğunda hayvanların bakım ve gözetimi ile uğraşanlar onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Aşu tatbikini gerektiren hastalık şap veya sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarından birisi ise fail hakkında yukarıdaki fıkrada yazılı cezalar iki misli artırılarak hükmolünür.

MADDE 52. — Teklifin 53 üncü maddesi 52 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 53. — Bakanlıktan izin almadan hayvan sağlığını korumada kullanılan her nevi aşı, serum ve biyolojik maddelerle veteriner müstahzarları imal, ihzar edenler, satan ve satışa arz edenler yirmibin liradan ikiyüz bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Aşı, serum, biyolojik madde ve veteriner müstahzarların haiz olması gerekli tedavi vasıflarını taşımadığı ve bu vasıfları azaltacak veya kaybedecek şekilde saf olmayan maddelerden imal edildiği anlaşıldığı takdirde 52 nci maddede yazılı cezalar hükmolunur.

Teşhis, tedavi veya aşı üretimi amacı ile canlı veya zayıflatılmış, mikroorganizmalar ve benzeri maddelerden ithali Bakanlığın iznine tabi olanları, izinsiz yurda sokanlar hakkında 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 54. — Teklifin 55 inci maddesi 54 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 55. — Teklifin 56 ncı maddesi 55 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 56. — Bu Kanunda yazılı yasak fiiller hakkında yetkili memurlar tarafından tanzim olunacak zabıt varakaları aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.

Tarım - Orman ve Köyleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım - Orman ve Köyleri

Komisyonu

Esas No. : 2/59, 1/736, 2/300

Karar No. : 5

8 Nisan 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuza havale edilen 3.5.1928 Tarihli ve 1234 Sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 arkadaşının, Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanun Teklifi ile daha önce Komisyonumuzda görüşülerek Genel Kurula intikal eden ve Komisyonca bir daha incelenmek üzere Hükümetçe verilen bir tezkere ile İçtüzüğün 89 uncu maddesine göre Komisyonumuzca gönderilen İzmir Milletvekili Mahmut Akkılıç ve 14 arkadaşının, Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanun Teklifi ilgili Bakanlık temsilcileri ve Tarım Orman ve Köyleri Bakanının da katıldığı toplantılarda görüşülmüştür.

Komisyonumuz aynı konudaki tasarı ve teklifleri birleştirerek Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 arkadaşının teklifini esas almak suretiyle tümü üzerinde görüşmelere geçmiştir. 1928 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan, bilahara çıkarılan kanunlarla ve en son olarak da 1955 tarihinde 6620 sayılı Kanunla bazı maddeleri değiştirilmiş olan Hayvan Sağlığı Zabıtası Kanunu, aradan geçen zaman içerisinde yeni buluşlar, salgın hastalıkların mücadelesinde yepyeni metotların uygulanması idarede meydana gelen yeni düzenlemeler, hayvan miktarının artması, artan hayvan hareketlerinin büyük değişikliğe uğraması, hayvan ve hayvan maddelerine artan talep, ihraç malları arasında önemli yer alması kanunda değişiklik yapılmasını gerektirmiştir. Dil bakımından da daha anlaşılır bir hale gelmesi için 3.5.1928 Tarih ve 1234 Sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanun ile bu Kanunun ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılarak yeni bir Hayvan Sağlığı Zabıtası Kanunu çıkarılması zorunluluğunu ortaya koymuştur.

Tümü üzerinde görüşmelerden sonra maddelere geçilmesi kabul edilmiştir. İkinci bölüm başlığı altındaki Ceza Hükümleri ile ilgili maddelerde Adalet Komisyonunun görüşünün alınması kararlaştırılmış ve bir tezkere ile gereği yapılmak üzere Başkanlığa sunulmuştur.

Amaç ve kapsam maddeleri olan 1 ve 2 nci maddeler tekliften aynen kabul edilmiş 3 üncü maddede, hayvan maddeleri içerisinde balın da girmesi uygun bulunmuş bu değişiklikle kabul edilmiştir.

4 üncü maddede ihbarı mecburî hastalıklar sayılmaktadır. Komisyonumuz hastalıkların zamanla etkisini kaybettiği veya zamanla yeni hastalıklar çıkabileceği görüşü ile bu Kanun hükümlerine tabi ve ihbarı mecburî hastalıkların Bakanlıkça tespit edilmesi ve Resmî Gazetede yayımlanması şeklinde değiştirerek kabul etmiştir.

5, 6 ve 7 nci maddeler aynen kabul edilmiştir. 8 inci maddede hamhayvan maddeleri ifadesinde ham kelimesi çıkarılmış ve 9, 10, 11 ve 12 nci maddeler aynen kabul edilmiştir. 13 üncü maddenin madde başlığı değiştirilmiş, 14 ve 15 inci maddeler aynen kabul edilmiştir.

16 ncı maddeye, hastalıklı hayvanların kordon altında veya tecrit edildikleri yerden çıkarılmasında zaruret olanlar ve alınacak fennî tedbirlerin yönetmelikte belirleneceği, ilave edilmiştir.

17 nci madde, 4 üncü maddede yapılan değişikliğe paralel olarak düzeltilmiştir.

18, 19, 20 ve 21 nci maddeler aynen kabul edilmiştir. 22 nci madde, madde başlığı «Yurt içinde hayvan ve hayvan maddelerinin nakli;» şeklinde değiştirilmiş ve metne «Hayvan ve hayvan maddelerinin naklinde menşe şahadetnamesiz kelimelerinden sonra» veya veteriner sağlık raporu almadan» kelimeleri ilave edilmiş, «İlçe sınırları içindeki pazarlardan» ifadesi daha geniş anlamda olabilmesi için «ilçelerden» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

23, 24, 25, 26, 27 ve 28 inci maddeler aynen, 29 uncu madde de «ham hayvan maddeleri» ibaresinden «ham» kelimesi çıkarılarak kabul edilmiştir.

30 uncu maddenin birinci fıkrasında Mahallî idarelerin yükümlülüğünde il özel idareleri, 2 nci fıkrasında Belediyeler görevlendirilmiştir. Komisyonumuz Belediyeleri birinci fıkrada il özel idareleri ve Belediyeler diye birlikte değerlendirmiş ve 2 nci fıkrayı metinden çıkarak kabul etmiştir.

31 inci madde, ham hayvan maddeleri ifadesinden «ham» kelimesi çıkarılarak «Bakanın ve müsteşarın» yerine «Bakanın veya müsteşarın» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

32, 33, 34, 35, 36, 37 ve 38 inci maddeler aynen kabul edilmiştir. 39 uncu madde, 4 üncü maddede yapılan değişiklik nedeni ile düzeltilmiş ve maddeye açıklık getirmek için hastalık ve bulaşmadan şüpheliler ibaresinde «hayvanlar» kelimesi ilave edilmiştir.

40 ncı madde, 4 üncü maddedeki değişiklik nedeni ile düzeltilmiş «tespit» kelimesi «belirlenir» şeklinde değiştirilmiştir. 41 ve 42 nci maddeler madde başlıkları değiştirilerek, 43 ncü madde ise aynen kabul edilmiştir. Ceza hükümleri Adalet Komisyonunun görüşü ile birlikte görüşülmüştür. Komisyonumuz cezaların caydırıcılık vasfının artırılmasını sağlamak amacı ile ceza maddelerini para cezalarını artırarak yeniden düzenlemiş, 46 ncı maddeyi kanunda yer almasında yarar görmediğinden metinden çıkarmış ve madde numaraları buna göre düzenlenmiştir. Teklifin 51 inci maddesi 50 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Ceza mevzuatımızda yer alan «aksi sabit oluncaya kadar muteber evrak» deyimini her evrak üzerinde mahkemece inceleme yapılmasını gerektireceğinden bu sakıncayı gidermek amacı ile metne 56 ncı madde olarak yeni bir madde eklenmiştir.

57 nci madde 4 üncü maddedeki değişikliğe göre düzeltilmiş, 58 inci maddede çıkartılacak yönetmeliğin süresi 1 seneden 6 aya indirilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlarla ilgili 59 uncu ve geçici madde ile yürürlük ve yürütme maddeleri ay-
nen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Ahmet Altıntaş</i> Muğla	Başkanvekili <i>Hikmet Bicentürk</i> İçel	Sözcü <i>Sabri Aras</i> Kars
Kâtip <i>Ahmet Özkan</i> Çankırı	Üye <i>Prof. Dr. Rezan Şahinkaya</i> Ankara	Üye <i>Abdullah Cengiz Dağyar</i> Antalya
Üye <i>Yılmaz Demir</i> Bilecik Esastan muhalifim	Üye <i>M. Ali Doğuşlu</i> Bingöl	Üye <i>Kadir Narin</i> Diyarbakır Muhafifim
Üye <i>Abdurrahman Bozkır</i> Konya	Üye <i>Abdülkerim Yılmaz Erdem</i> Mardin	Üye <i>Salih Alcan</i> Tekirdağ

ANTALYA MİLLETVEKİLİ CENGİZ DAĞYAR
VE 3 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanun Teklifi

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Hastalıklar

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, hayvanlardan ve hayvan maddelerinden insan ve hayvanlara geçebilen hastalıklardan korunulmasını ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadele edilmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun :

- a) Hayvanların sağlığını korumaya,
- b) Bulaşıcı hastalıklarla mücadeleye ve bu hususta her türlü tedbirleri almaya,
- c) Ülke içindeki hayvan hareketlerine, hayvan maddelerinin sevkine, hayvan ve maddelerinin ithal ve ihracını sağlık açısından düzenlemeye ve muayene, dair hükümleri kapsar.

MADDE 3. — Bu Kanunda :

- A) Bakanlık; Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığını,
- B) Hükümet Veteriner Hekimi; Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca bu Kanunun uygulamasında görevlendirilen veteriner hekimleri,
- C) Hastalıktan şüpheli; Açık ve tam olmayan hastalık belirtisi gösteren hayvanları,
- D) Bulaşmadan şüpheli; Hastalığın hiçbir belirtisini göstermemekle beraber, hastalığı almış olduğu kabul olunan hayvanları,
- E) Hayvan maddeleri; et, süt, yumurta, deri, bağırsak, sakatat, tırnak, boynuz, yün, yapağı, tiftik, kan, kemik, gübre gibi hayvan maddelerini ifade eder;

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu Teklifi

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Hastalıklar

Amaç

MADDE 1. — Teklifin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun :

- a) Hayvanların sağlığını korumaya,
- b) Bulaşıcı hastalıklarla mücadeleye ve bu hususta her türlü tedbirleri almaya,
- c) Ülke içindeki hayvan hareketlerine, hayvan maddelerinin sevkine, hayvan ve maddelerinin ithal ve ihracını sağlık açısından düzenlemeye ve muayene,

Dair hükümleri kapsar.

MADDE 3. — Bu Kanunda :

- a) Bakanlık; Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığını,
- b) Hükümet veteriner hekimi; Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca bu Kanunun uygulamasında görevlendirilen veteriner hekimleri,
- c) Hastalıktan şüpheli; açık ve tam olmayan hastalık belirtisi gösteren hayvanları,
- d) Bulaşmadan şüpheli; hastalığın hiçbir belirtisini göstermemekle beraber, hastalığı almış olduğu kabul olunan hayvanları,
- e) Hayvan maddeleri; et, süt, yumurta, bal, deri, yün, yapağı, tiftik, bağırsak, sakatat, tırnak, boynuz, kan, kemik, gübre gibi hayvan maddelerini, ifade eder.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının Teklifi)

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerine tabi ve ihbarı mecburî hastalıklar şunlardır;

1. Sığır Vebası (Pestis Bovina)
 2. Şap Hastalığı (Aphtae epizootica)
 3. Şarbon Hastalığı (Febris Carbunculosa, Anthrax)
 4. Sığırlarda Verem (Tuberculosis Bovum)
 5. Keçilerin Salgın Ciğer Ağrısı (Pleuropneumonia - Contagiosa Caprarum)
 6. Koyun ve keçilerde çiçek (Variola Ovina et caprarum)
 7. Ruam (Malleus)
 8. Durin (Exanthema coitale paralyticum)
 9. Sığır Brusellozu (Brucellosis Bovum)
 10. Koyun ve keçi Brusellozu (Brucellosis Ovinum et Caprarum)
 11. Koyunlarda Enterotoksemi (Enterotoxemie)
 12. Tavuk vebası ve newcastle (Pestis Avium et Pseudepeptis Avium)
 13. Tavuk kolerası (Cholera Avium)
 14. Tavukların Salmonellosisi (Salmonellosis Avium)
 15. Kuduz (Lyssa)
 16. At vebası (Pestis equorum)
 17. Mavidil (Febris Catarrhalis Ovina)
 18. Yanıkara (Gangraena emphysematosa)
 19. Evcil hayvanlarda uyuz (Scabies)
- Yukarıda sayılan hastalıklardan gerekli görülenlerin kanun kapsamından çıkarılmasına ve gerektiğinde yeni hastalıkların kanun kapsamına alınmasına Bakanlık yetkilidir. Yapılacak değişiklik Resmî Gazetede yayımlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sınırlarda Sağlık Zabıtası

Hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihrac yeri

MADDE 5. — Yabancı ülkelerle yapılacak her nevi hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihracı Bakanlık ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından müştereken tespit edilen gümrük kapılarından yapılır.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerine tabi ve ihbarı mecburî hastalıklar Bakanlıkça tespit edilir ve Resmî Gazetede yayımlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sınırlarda Sağlık Zabıtası

Hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihrac yeri

MADDE 5. — Teklifin 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

İthal olunacak ve hayvan maddelerinin muayeneleri

MADDE 6. — Yurda kara, su ve hava yollarıyla ithal olunacak hayvan ve hayvan maddelerinin sağlıklı olduğuna ve menşelerinde hastalık bulunmadığına dair resmî veteriner hekim tarafından çıkış yerinde verilmiş menşe ve sağlık raporlarının ibrazı şarttır.

Yurda ithal olunacak hayvanların sağlık durumuna dair ilk muayeneleri kapı ve limanlarda; kara, su ve hava taşıt araçları içinde, son muayeneleri ise gümrük kapılarında gösterilecek yerlerde hükümet veteriner hekimi tarafından yapılır. Hastalık bulunmadığı anlaşıldıktan sonra ithaline izin verilir. Hasta ve hastalıktan şüpheli hayvanlar ile hastalık amili taşıyan ve bulaşmadan şüpheli hayvan maddeleri reddolunur.

Hayvan maddelerinin muayenesi ve muayene sonucuna ait işlem bunların tahaffuzhane ve gümrük ambarlarına taşınmasından sonra yapılır; hastalık bulunmadığı takdirde ithaline izin verilir.

Menşe ve veteriner sağlık raporlarının tanzim şekline ait hususlar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 7. — Bu Kanunun 5 inci maddesine göre tespit edilen gümrük kapılarına, menşe ülkeden veteriner sağlık raporu olmadan getirilen hayvan ve hayvan maddeleri ile herhangi bir bulaşık hastalıklı hayvan reddolunur.

Tespit edilen gümrük kapılarına veteriner sağlık raporu olmadan getirilen ve reddi mümkün olmayan hayvanlardan hastalıklı ve hastalıktan şüpheli görülenler hakkında bu Kanunun 34 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Tespit edilen gümrük kapılarına veteriner sağlık raporu olmadan getirilen ve reddi mümkün olmayan hastalık belirtisi göstermeyen hayvanlar sahibi hesabına 21 gün karantinaya alınır. Karantina sonunda sağlam bulunanların ithaline müsaade edilir. Hastalıklı bulunanlar hakkında bu Kanunun 34 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Tespit edilen gümrük kapılarına veteriner sağlık raporu olmadan getirilen ve reddi mümkün olmayan hayvan maddeleri karantinaya alınarak muayeneye tabi tutulur. Muayene sonucunda hastalık taşımadığı anlaşılanların ithaline izin verilir. Hastalık taşıyanlar tazminatsız olarak imha edilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

İthal olunacak hayvan ve hayvan maddelerinin muayeneleri

MADDE 6. — Teklifin 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Teklifin 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

Tespit edilen gümrük kapıları dışında, hududun herhangi bir yerinden veteriner sağlık raporu ile veya veteriner sağlık raporu olmadan yurda sokulan hayvanlar ve hayvan maddeleri buldukları yerde mahallî mahkeme kararı ile müsadere edilerek karantinaya alınır. Karantina sonunda hasta hayvanlar hakkında bu Kanunun 34 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Sağlam bulunan hayvanlar ise usulüne uygun olarak satılmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığının ilgili mahallî teşkilatına teslim olunur. Hastalık amilini taşıyan veya bulaşmadan şüpheli hayvan maddeleri tazminatsız olarak imha edilir. Muayene sonucu hastalık taşımadığı anlaşılan hayvan maddeleri ise usulüne uygun olarak satılmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığının ilgili mahallî teşkilatına teslim olunur.

Hayvan hastalığı bulunan yabancı bir ülkeden bulaşmaya vasıta olabilecek hayvanlar ile hayvan maddelerinin gümrük kapılarından ithali hastalığın nevine göre bütün gümrük kapılarından veya gerekli görülen kısmından yasaklanır. Bu yasaklama hastalığın sönüşü ile karantina süresinin bitiminin bildirilmesinden sonra kaldırılır.

Kapatılmış hudut kapılarından girişlerde yapılacak işlem

MADDE 8. — Bulaşık hayvan hastalığı dolayısıyla kapatılmış olan hudutlardan, konulan yasağa rağmen memlekete sokulan hayvanlar veya hayvan maddeleri, düzenlenecek ve hazır bulunanlar tarafından imzalanacak tutanağa istinaden derhal mahallî mahkeme kararı ile müsadere olunur. Müsadere olunan hayvanlarda bulaşık hastalık arazi görülürse bu Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır. Hastalık amilini taşıyan veya bulaşmadan şüpheli hayvan maddeleri hakkında yapılacak işlem yönetmelikte gösterilir.

Hastalık belirtisi göstermeyen diğer hayvanlar karantinaya alınır. Karantina süresini doldurup bulaşık hastalık arazi göstermeyen hayvanlar ile bu hastalıktan salim bulunan ham hayvan maddeleri usulüne göre satılmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığının ilgili mahallî teşkilatına teslim olunur.

(Tarım, Orman ve Köyleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Kapatılmış hudut kapılarından girişlerde yapılacak işlem

MADDE 8. — Bulaşık hayvan hastalığı dolayısıyla kapatılmış olan hudutlardan, konulan yasağa rağmen memlekete sokulan hayvanlar veya hayvan maddeleri, düzenlenecek ve hazır bulunanlar tarafından imzalanacak tutanağa istinaden derhal mahallî mahkeme kararı ile müsadere olunur. Müsadere olunan hayvanlarda bulaşık hastalık arazi görülürse bu Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır. Hastalık amilini taşıyan veya bulaşmadan şüpheli hayvan maddeleri hakkında yapılacak işlem yönetmelikte gösterilir.

Hastalık belirtisi göstermeyen diğer hayvanlar karantinaya alınır. Karantina süresini doldurup bulaşık hastalık arazi göstermeyen hayvanlar ile bu hastalıktan salim bulunan hayvan maddeleri usulüne göre satılmak üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığının ilgili mahallî teşkilatına teslim olunur.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Hastalıkların Çıkışında Haberleşme

Hastalık ihbarı

MADDE 9. — Bir yerde hastalık yahut sebebi belli olmayan hayvan ölümleri görülürse bu durumun köylerde hayvan sahipleri, çobanlar, celepler, hayvan bakıcıları tarafından köy muhtarlarına; çiftliklerde çiftlik sahiplerine veya kâhyalara; bu ihbarı alanlarla gezici sürülerde sürü sahipleri, koruyucuları, çobanları, serbest veteriner hekim veya serbest veteriner sağlık teknisyeni tarafından en yakın köy muhtarına, bulunmadığı takdirde jandarma karakoluna; şehir ve kasabalarda ise belediye başkanlıklarına veya mahallin mülki amirlerine veya Bakanlık ilçe veya il müdürlüğüne veya polis, jandarma veya belediye zabıtasına; gemilerde kaptana, kaptanlar gümrük idarelerine; trenlerde istasyon idaresine; sınırlarda gümrük idaresine yazılı veya sözlü olarak belge karşılığında bildirilmesi zorunludur. İhbarı alanlar derhal mahallin en büyük mülki amirine haber vermekle yükümlüdür. Hastalığın hüküm sürdüğü bölgelere yakın yerlerde bir hayvanın hastalanması dahi ilgililere haber verilmesini gerektirir.

Silahlı Kuvvetlerle haberleşme

MADDE 10. — Silahlı Kuvvetlere ait hayvanlarda çıkan hastalıkların mücadelesi ve hastalığın sürdürülmesinde yapılacak işlemler bu Kanunda gösterilen esaslara göre Silahlı Kuvvetlerce yapılır. Hastalığın çıkış şekli ve mahiyeti ile alınan tedbirler mülki makamlara bildirilir.

Komşu ülkelerdeki hastalıkların haber verilmesi

MADDE 11. — Sınır boylarında görevli idare ve gümrük memurları ile Silahlı Kuvvetler ve zabıta teşkilatı komşu ülkelerde hüküm süren hastalıklar hakkında alacağı haberleri mahallin en büyük mülki amirine ve mülki amirler de en seri şekilde Bakanlığa bildirirler. Yabancı ülkelerde bir salgın hayvan hastalığı çıktığı takdirde o ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devleti adına görevli olan bütün memurlar hastalığı bağlı buldukları dış temsilciliklere haber vermekle yükümlüdür. Dış temsilcilikler de en seri şekilde durumu Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile Bakanlığa bildirir.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Hastalıkların Çıkışında Haberleşme

Hastalık ihbarı

MADDE 9. — Teklifin 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Silahlı Kuvvetlerle haberleşme

MADDE 10. — Teklifin 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Komşu ülkelerdeki hastalıkların haber verilmesi

MADDE 11. — Teklifin 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hastalık Çıkışında Alınacak Genel Tedbirler

Geçici kordon

MADDE 12. — Bu Kanunun 9 ve 10 uncu maddesine göre hastalık haberini alan makamlar vakit kaybetmeksizin en yakın Bakanlık ilçe ve il müdürlüğüne bildirir.

Veteriner hekim gelinceye kadar mahallî idarî makamlar, belediye ve ihtiyar heyetleri tarafından hasta ve sağlam hayvanlar ayrı ayrı muhafaza altına alınarak geçici kordon konulur.

Hastalık mahalline intikal

MADDE 13. — Hastalık haberini alan hükümet veteriner hekimi en seri vasıta ile hastalık yerine gider. Bu maksat için mülkî ve mahallî idare ve zabıta makamları gereken kolaylığı ve yardımı göstermeye mecburdur.

Hastalığa el koyma ve duyurma

MADDE 14. — Hastalık çıkan yerde hükümet veteriner hekimi derhal mahallî hayvan sağlık zabıtası komisyonunu toplar. Bu komisyon, hastalığın önlenmesi ve söndürülmesi için, hastalık çıkış kararı düzenler. Bu kararda yazılı tedbirler, komisyon tarafından uygulanır ve hükümet veteriner hekimi tarafından denetlenir. Hayvan sağlık zabıtası komisyonu toplanıncaya kadar hükümet veteriner hekimi gerekli gördüğü tedbirleri almaya yetkilidir.

Alınan tedbirler idare amirleri ve muhtarlar tarafından mahallî vasıtalarla halka ilân ve ilgililere tebliğ edilmekle birlikte civar illere ve Bakanlığa en seri şekilde bildirilir.

Mülkî amirin yükümlülüğü

MADDE 15. — Hayvan sağlık zabıtası komisyonu kararı gereğince konulan kordon ve karantinanın yürütülmesi ve korunması için gerekli tedbirleri almakla o yerin mülkî amiri yükümlüdür. Hastalığın etrafa yayılma tehlikesi ve mahallî zabıta ile korunması mümkün olmayan hallerde kordonlar Silahlı Kuvvetlerle takviye edilir.

(Tarım, Orman ve Köyleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hastalık Çıkışında Alınacak Genel Tedbirler

Geçici kordon

MADDE 12. — Teklifin 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hastalık yerine gidilmesi

MADDE 13. — Teklifin 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hastalığa el koyma ve duyurma

MADDE 14. — Teklifin 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Mülkî amirin yükümlülüğü

MADDE 15. — Teklifin 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

Giriş ve çıkış yasağı

MADDE 16. — Hastalıklı, hastalıktan veya bulaşmadan şüpheli hayvanlar ile bunların maddelerinin ve bulaşmaya vasıta olabilecek eşyanın kordon altından veya tecrit edildikleri yerden gerekli fennî tedbirler alınmadan çıkarılmaları yasaktır. Çıkarıldıklarında müsadere ve tecrit olunur. Aynı hastalığa hassas hayvanların hastalıklı yerlere sokulması yasaktır. Bunlardan sadece kesilmek üzere getirilen kasaplık hayvanların girmelerine izin verilir.

Biyolojik madde, aşı, serum ve ilaç uygulamaları

MADDE 17. — a) Teşhis için kullanılan biyolojik maddelerin uygulaması hükümet veteriner hekimleri veya Bakanlıkça görevlendirilen diğer kamu kuruluşlarındaki veteriner hekimler ile serbest veteriner hekimler tarafından yapılır.

b) Bu Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen hastalıkların çıkışında mücadele ve tedavi amacıyla aşı, serum ve ilaç uygulaması hükümet veteriner hekimleri, bakanlıkça görevlendirilen diğer kamu kuruluşlarındaki veteriner hekimler, serbest veteriner hekimler ve bunların sorumluluğunda veteriner sağlık teknisyenleri tarafından yapılır.

c) Hastalık tehlikesi görülen yerlerde koruyucu aşılama ve ilaçlamalar, Bakanlığın vereceği program ve emirlere göre hükümet veteriner hekimleri, serbest veteriner hekimler veya hükümet veteriner hekiminin sorumluluğunda veteriner sağlık teknisyenleri tarafından yapılır.

d) Hayvan sahipleri biyolojik madde, aşı, serum ve ilaçların uygulanmasına rıza göstermeye, lüzumlu araç ve kolaylıkları sağlamaya mecburdur.

e) Hayvan sahiplerince bu Kanunun 4 üncü maddesinde tespit olunan hastalıklarla diğer hayvan hastalıklarına karşı veteriner hekim ve veteriner sağlık teknisyeni tarafından hayvanlara uygulanan aşı ve serumlar için Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte belirtilen esas ve miktarlara göre ücret ödenir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Giriş ve çıkış yasağı

MADDE 16. — Hastalıklı, hastalıktan veya bulaşmadan şüpheli hayvanlar ile bunların maddelerinin ve bulaşmaya vasıta olabilecek eşyanın kordon altından veya tecrit edildikleri yerden çıkarılmaları yasaktır. Çıkarıldıklarında müsadere ve tecrit olunur. Aynı hastalığa hassas hayvanların hastalıklı yerlere sokulması yasaktır. Bunlardan sadece kesilmek üzere getirilen kasaplık hayvanların girmelerine izin verilir.

Kordon altından veya tecrit edildikleri yerden çıkarılmasında zaruret olanlar ve alınacak fennî tedbirler yönetmelikte belirtilir.

Biyolojik madde, aşı, serum ve ilaç uygulamaları

MADDE 17. — a) Teşhis için kullanılan biyolojik maddelerin uygulaması hükümet veteriner hekimleri veya Bakanlıkça görevlendirilen diğer kamu kuruluşlarındaki veteriner hekimler ile serbest veteriner hekimler tarafından yapılır.

b) Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit edilen hastalıkların çıkışında mücadele ve tedavi amacıyla aşı, serum ve ilaç uygulaması hükümet veteriner hekimleri, Bakanlıkça görevlendirilen diğer kamu kuruluşlarındaki veteriner hekimler, serbest veteriner hekimler ve bunların sorumluluğunda veteriner sağlık teknisyenleri tarafından yapılır.

c) Hastalık tehlikesi görülen yerlerde koruyucu aşılama ve ilaçlamalar, Bakanlığın vereceği program ve emirlere göre hükümet veteriner hekiminin sorumluluğunda veteriner sağlık teknisyenleri tarafından yapılır.

d) Hayvan sahipleri biyolojik madde, aşı, serum ve ilaçların uygulanmasına rıza göstermeye, lüzumlu araç ve kolaylıkları sağlamaya mecburdur.

e) Hayvan sahiplerince bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit olunan hastalıklarla diğer hayvan hastalıklarına karşı veteriner hekim ve veteriner sağlık teknisyeni tarafından hayvanlara uygulanan aşı ve serumlar için Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte belirtilen esas ve miktarlara göre ücret ödenir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

Hayvanların imhası, tecrit ve dezenfeksiyon

MADDE 18. — Hasta veya hastalarla temasta bulunan hayvanlardan öldürülmesi gerekenler zabıta görevlileri tarafından öldürülür, imha edilir ve buna ait bir tutanak düzenlenir.

Bulaşmaya vasıta olabilecek eşya ve maddeler temizlenir ve dezenfekte edilir. Bunlardan temizlenmesi veya dezenfeksiyonu mümkün olmayanlar yakılır. Temizlik işi hükümet veteriner hekiminin gözetimi altında hayvan sahipleri tarafından, dezenfeksiyon ise Bakanlığın ilçe veya il müdürlüklerince yapılır.

Hastalığın çevreye bulaşmasını önlemek için hasta ve hastalıktan şüpheli hayvanların tecritlerine mahsus ahır ve diğer yerler ayrılır. Ölenler veya öldürülenlerin gömülecekleri yerler su, yol veya meskenlerden uzak mahallerde hazırlanır. Bu maksatla belediyeler ve köy ihtiyar heyetleri kendi bölgeleri içinde yukarıdaki şartlar altında tecrithaneler ile hayvan gömülme mahalleri göstermeye mecburdur.

Kordon altında hareket

MADDE 19. — Kordon altında bulunan yerlerde hastalığa tutulabilecek hayvanlarla bunların her türlü maddelerinin toplatılması park, pazar, panayır ve sergilere gönderilmesi ve kordon altındaki sürülerin birbirleriyle temas ettirilmesi yasaktır.

Kordon içinde kalan park, pazar, panayır, sergi, han, yol, istasyon ve iskeleler gibi hayvanların geçmesine veya toplanmasına elverişli yerler hastalığa hassas hayvanlar ile maddelerine kapatılır.

Bir bölgede hastalık salgın bir hal aldığı zaman o bölgenin iskele, istasyon ve havaalanları ile genel geçiş yolları, hayvan, park, pazar ve panayırları hastalığın söndürülmesine kadar aynı hastalığa hassas hayvanlara kapatılır.

Kordonun kaldırılması

MADDE 20. — Kordon altına alınan yerlerde hastalığın ve bulaşma tehlikesinin yok olduğu, temizlik ve dezenfeksiyonların yapıldığı hastalık sönüş raporu ile bildirildikten sonra kordon kaldırılır. Durum valiliğe, valilikçe de Bakanlığa ve civar illere bildirilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Hayvanların imhası, tecrit ve dezenfeksiyon

MADDE 18. — Teklifin 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kordon altında hareket

MADDE 19. — Teklifin 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kordonun kaldırılması

MADDE 20. — Teklifin 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının Teklifi)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Koruma ve Tedavi Tedbirleri, Yurt İçinde Hayvan ve Maddelerinin Nakli ve Ticareti

Koruyucu ve tedavi edici maddelerin yapım ve kontrolü

MADDE 21. — Hayvan hastalıklarına karşı kullanılan aşı, serum ve biyolojik maddeler, Bakanlığın izniyle gerçek ve tüzelkişilere ait enstitü laboratuvar ve tesislerde imal edilebilir.

Hayvan hastalıklarında kullanılmak amacıyla yurt içinde imal edilen veya Bakanlık izni ile yurt dışından ithal olunan aşı, serum, biyolojik madde ve benzerlerinin kontrolü yönetmelik esaslarına göre Bakanlıkça yapılır veya yaptırılır.

Yapımına ve kullanılmasına ruhsat verilen aşı, serum, kimyasal ve biyolojik maddeler ile veteriner müstahzarlardan yararlı olmadıkları, istenilen şartlarda hazırlanmadıkları, zararlı oldukları ve beyannameindeki esaslara uyulmadan piyasada satıldıkları tespit edilenlere el konulur. Aynı seri numaralıların kullanma ve satışları Bakanlıkça yasak edilir. Bu Kanunun 54 üncü maddesine göre ruhsatları iptal edilenlere aynı isim altında tekrar ruhsat verilmez.

Hayvan ve hayvan maddelerinin nakli

MADDE 22. — Zati ihtiyaçlara mahsus veya mahallî pazarlara götürülen hayvan maddeleri hariç, hayvan ve hayvan maddelerinin memleket içinde nakli köylerde muhtar, şehir ve kasabalarda belediyeler tarafından verilecek menşe şahadetnameleri ile yapılır. Menşe şahadetnamesiz nakledilecek hayvan ve maddelerinin nevi, miktarı ve esasları yönetmelikte belirtilir.

İlçe sınırları içindeki pazarlardan, başka il ve ilçelere yapılacak hayvan ve hayvan maddelerinin naklinde, menşesine en yakın yerdeki Bakanlık İl veya İlçe Müdürlüğüne başvurularak menşe şahadetnamesinin veteriner sağlık raporuna çevrilmesi ve nakliyat sırasında bu raporların bulundurulması mecburidir.

Menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporlarının tanzimi ile ilgili hususlar yönetmelikte belirtilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Koruma ve Tedavi Tedbirleri, Yurt İçinde Hayvan ve Maddelerinin Nakli ve Ticareti

Koruyucu ve tedavi edici maddelerin yapım ve kontrolü

MADDE 21. — Teklifin 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yurt içinde hayvan ve hayvan maddelerinin nakli

MADDE 22. — Zati ihtiyaçlara mahsus veya mahallî pazarlara götürülen hayvan maddeleri hariç, hayvan ve hayvan maddelerinin memleket içinde nakli köylerde muhtar, şehir ve kasabalarda belediyeler tarafından verilecek menşe şahadetnameleri ile yapılır. Menşe şahadetnamesiz veya sağlık raporu olmadan nakledilecek hayvan ve maddelerinin nevi, miktarı ve esasları yönetmelikte belirtilir.

İlçelerden, başka il ve ilçelere yapılacak hayvan ve hayvan maddelerinin naklinde, menşesine en yakın yerdeki Bakanlık il veya ilçe müdürlüğüne başvurularak menşe şahadetnamesinin veteriner sağlık raporuna çevrilmesi ve nakliyat sırasında bu raporların bulundurulması mecburidir.

Menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporlarının tanzimi ile ilgili hususlar yönetmelikte belirtilir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının Teklifi)

Menşe şahadetnamesiz ve veteriner sağlık raporsuz hayvan ve hayvan maddelerinin nakledilmesi ve bu durumun 23 üncü maddede belirtilen görevliler tarafından tespiti halinde; hayvanlar alıkonularak, hükümet veteriner hekimi tarafından derhal müşahade altına alınır ve hayvanların menşesinde hastalık olup, olmadığı araştırılır. Bu araştırmadan bir sonuç alınmaz ve 21 gün sürrece müşahade sonunda hayvanların hastaliksız olduğu anlaşılırsa veteriner sağlık raporu verilerek serbest bırakılır. Menşesinde hastalık bulunmadığı anlaşılan hayvan maddelerine de veteriner sağlık raporu verilerek serbest bırakılır.

Hastalıklı bulunan hayvan ve hayvan maddeleri hakkında yapılacak işlem yönetmelikte gösterilir.

Veteriner sağlık raporu almak için hayvan ve hayvan maddelerinin sahipleri tarafından İl ve İlçe Hayvan Sağlık Zabıtası komisyonlarınca tespit edilmiş olan yerlerin dışında yapılacak muayene istekleri, taşıt araçlarının mal sahiplerince temini suretiyle yerine getirilir.

Görevlilerin yükümlülüğü

MADDE 23. — Polis, jandarma, belediye zabıta memurları ile iskele ve liman memurları, köy muhtarları, koruma bekçileri, köy ve mahalle bekçileri görevli buldukları bölgelerde hertürlü hayvan ve maddelerinin menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporunu aramakla ve menşe şahadetnamesiz veya raporsuz olanları alıkoyarak en yakın mülki idare amirine bildirmekle yükümlüdür.

Hayvan alım ve satımları

MADDE 24. — Şehir ve kasabalarda hayvan alım ve satımlarının hayvan park, pazar veya panayırlarında yapılması mecburidir.

Kurbanlık hayvan alım ve satımları bu madde hükmüne tabi değildir.

Teşhir için fuar ve sergilere getirilen hayvanların menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporunun bulunması ve bu yerlerde hayvanların devamlı surette sağlık kontrolü altında tutulması şarttır.

Hayvan panayırlarının açılış zamanı ve süresi için açılışından en az 20 gün önce Bakanlığa bildirilerek izin alınır.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Menşe şahadetnamesiz ve veteriner sağlık raporsuz hayvan ve hayvan maddelerinin nakledilmesi ve bu durumun 23 üncü maddede belirtilen görevliler tarafından tespiti halinde; hayvanlar alıkonulacak, hükümet veteriner hekimi tarafından derhal müşahade altına alınır ve hayvanların menşesinde hastalık olup, olmadığı araştırılır. Bu araştırmadan bir sonuç alınmaz ve 21 gün sürecek müşahade sonunda hayvanların hastaliksız olduğu anlaşılırsa veteriner sağlık raporu verilerek serbest bırakılır. Menşesinde hastalık bulunmadığı anlaşılan hayvan maddelerine de veteriner sağlık raporu verilerek serbest bırakılır.

Hastalıklı bulunan hayvan ve hayvan maddeleri hakkında yapılacak işlem yönetmelikte gösterilir.

Veteriner sağlık raporu almak için hayvan ve hayvan maddelerinin sahipleri tarafından il ve ilçe hayvan sağlık zabıtası komisyonlarınca tespit edilmiş olan yerlerin dışında yapılacak muayene istekleri, taşıt araçlarının mal sahiplerince temini suretiyle yerine getirilir.

Görevlilerin yükümlülüğü

MADDE 23. — Teklifin 23 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hayvan alım ve satımları

MADDE 24. — Teklifin 24 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

Hayvan toplama izni

MADDE 25. — Bulaşık hastalık nedeniyle Bakanlıkça hassas bölge ilan edilen yerlerde, mahallin en büyük mülkî amirlerinden izin belgesi alınmadan hayvan toplanması ve nakli yasaktır.

Hayvan sürülerinin hareketi

MADDE 26. — Her nevî hayvan sürülerinin yurt içindeki hareketleri Bakanlıkça düzenlenir.

Hayvanla nakliyecilik yapanlar

MADDE 27. — Hayvanla nakliyecilik yapanlar mahallî belediyelerden ruhsat almak mecburiyetindedir. Ruhsatnamelerle ilgili hususlar yönetmelikte belirtilir.

Hayvanların hastalıklı yerlerden geçirilmesi

MADDE 28. — Mahallî hayvan sağlık zabıtası komisyonlarınca hastalıklı olduğu ilan edilen yerlerden o hastalığa hassas hayvanların menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporu olsa bile geçirilmeleri yasaktır. Ancak hastalıklı yerlerden hayvanların özel tertibatlı araçlarla transit olarak geçirilmelerine müsaade edilebilir.

Nakil araçlarının dezenfeksiyonu

MADDE 29. — Hayvanları veya ham hayvan maddelerini nakleden her türlü aracın nakil sonunda sahipleri tarafından, temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi mecburidir. Temizlik, dezenfeksiyon ve bunların kontrolü ile ilgili işlemler Yönetmelikte belirtilir.

ALTINCI BÖLÜM

Hastalıklarla Mücadele ve Denetim

Mahallî idarelerin yükümlülüğü

MADDE 30. — İl özel idareleri hayvan hastalıkları ile mücadele için ilin malî imkânlarını ve hayvan varlığını gözönüne alarak bütçelerine yeterli miktarda ödenek koymak ve mücadeleye katılmakla yükümlüdür.

Belediyeler hastalıklarla mücadele işlerine katılmak, mezbaha ve belediye veteriner hizmetleri için bütçelerine veteriner hekim kadrosu koymak ve bu kadrolara usulüne uygun şekilde veteriner hekim görevlendirmekle yükümlüdür.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Hayvan toplama izni

MADDE 25. — Teklifin 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hayvan sürülerinin hareketi

MADDE 26. — Teklifin 26 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hayvanla nakliyecilik yapanlar

MADDE 27. — Teklifin 27 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hayvanların hastalıklı yerlerden geçirilmesi

MADDE 28. — Teklifin 28 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Nakil araçlarının dezenfeksiyonu

MADDE 29. — Hayvanları veya hayvan maddelerini nakleden her türlü aracın nakil sonunda sahipleri tarafından temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi mecburidir. Temizlik, dezenfeksiyon ve bunların kontrolü ile ilgili işlemler yönetmelikte belirtilir.

ALTINCI BÖLÜM

Hastalıklarla Mücadele ve Denetim

Mahallî idarelerin yükümlülüğü

MADDE 30. — İl özel idareleri ve belediyeler hayvan hastalıkları ile mücadele için malî imkânlarını ve hayvan varlığını göz önüne alarak bütçelerine yeterli miktarda ödenek koymak ve mücadeleye katılmakla yükümlüdür.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

Hayvan Sağlığı Danışma Kurulu

MADDE 31. — Hayvan hastalıkları ile ilgili hususlarda Bakanlıkça verilen konuları inceleyerek görüş bildirmeye, gerektiğinde veteriner hekimliğin icrasına ilişkin hizmet konuları ile hayvan hareket ve nakillerini düzenleme ve her türlü ham hayvan maddeleri ile ürünlerinin muayene ve denetim konularında görüş belirtmek üzere Tarım ve Köyişleri Bakanının ve Müsteşarının başkanlığında Bakanlıkça seçilecek üyelerden oluşan «Hayvan Sağlığı Danışma Kurulu» kurulabilir. Bu kurulun teşkili ile çalışma usul ve esasları, Bakanlık talimatı ile düzenlenir.

Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonları

MADDE 32. — İl, ilçe ve köylerde kurulacak hayvan sağlık zabıtası komisyonlarının kuruluş, görev ve çalışma esasları yönetmelikle belirtilir.

Komisyonların aldığı kararların uygulanması ile ilgili hususlar hükümet veteriner hekimlerince denetlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kesilecek Hayvanlarda Etilerin ve Hayvan Maddelerinin Muayeneleri

Hayvan kesimi

MADDE 33. — Ticari amaçla kasaplık hayvan kesimleri mezbaha, et kombinası veya kapalı hayvan kesim yerlerinde yapılır. Bu yerlerde gelecek hayvanların menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu bulunması şarttır. Hayvanlar, kesimden önce ve kesimden sonra veteriner hekim tarafından muayene edilir.

Hayvanların kesim şartları, kesim öncesi ve sonrası muayeneleri ve mecburî kesimlerle ilgili hususlar Bakanlıkça yönetmelikle düzenlenir.

Mezbaha ve kombinalarda kesilecek hayvan ve hayvan maddelerinin muayeneleri veteriner hekimi tarafından yapılır. Mezbaha, et kombinaları ve kesim yerlerinin sağlık şartlarına uygunluğu Bakanlığın denetimine tabidir.

Köylerde zati ihtiyaç ve köy tüketimi için yapılacak kesimler ile kurbanlık hayvanlar bu madde hükümlerine tabi değildir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Hayvan Sağlığı Danışma Kurulu

MADDE 31. — Hayvan hastalıkları ile ilgili hususlarda Bakanlıkça verilen konuları inceleyerek görüş bildirmeye, gerektiğinde veteriner hekimliğin icrasına ilişkin hizmet konuları ile hayvan hareket ve nakillerini düzenleme ve her türlü hayvan maddeleri ile ürünlerinin muayene ve denetimi konularında görüş belirtmek üzere Tarım Orman ve Köyişleri Bakanının veya Müsteşarının başkanlığında Bakanlıkça seçilecek üyelerden oluşan «Hayvan Sağlığı Danışma Kurulu» kurulabilir. Bu kurulun teşkili ile çalışma usul ve esasları, Bakanlık talimatı ile düzenlenir.

Hayvan sağlık zabıtası komisyonları

MADDE 32. — Teklifin 32 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kesilecek Hayvanlarda Etilerin ve Hayvan Maddelerinin Muayeneleri

Hayvan kesimi

MADDE 33. — Teklifin 33 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

İKİNCİ KISIM
Özel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Sınırlarda Sağlık Zabıtası ve Karantina Tedbirleri

Önemli hastalıklarda alınacak tedbirler

MADDE 34. — Yabancı ülkelerden yurdumuza gelen ve geri çevrilmesi mümkün olmayan hayvanlarda :

a) Sığır vebası, at vebası, mavidil, domuz vebası, salmonellosis ve tavuk vebası hastalıklarından biri tespit edildiği takdirde, hasta, hastalıktan şüpheli ve bunlarla temas eden hassas hayvanlar tazminatsız olarak öldürülür ve imha edilir. Bu hastalıkların bulaşmasına vasıta olabilecek diğer hayvanların ise, karantina süresi sonunda tazminat verilmeden sahipleri hesabına kestirilerek etlerinin tüketimine ve satışına müsaade olunur.

b) Şap, çiçek, kuduz, şarbon, yanıklara ve uyuz hastalıklarından birine tutulmuş olanlar ile hastalıktan şüpheliler tazminatsız olarak öldürülür ve imha edilir. Bulaşmadan şüpheliler, sahipleri hesabına karantinaya alınarak memleket içinde sağlık zabıtası hükümlerine tabi tutulur.

c) Sığırlarda verem, sığır, koyun, keçi ve domuz brusellozları ile tektırnaklılarda ruam ve durin hastalığı görülenler veya serolojik ve allerjik testlerle bu hastalıkların mevcudiyeti tespit olunanlar tazminatsız öldürülür ve imha edilir.

d) Haber verilmesi ve mücadelesi mecburî hastalıklar arasında ismi geçmediği halde mahiyeti itibariyle salgın niteliğindeki herhangi bir hastalığa tutulduğu tespit edilen hayvanlar hakkında Bakanlıkça gerekli tedbirler alınır.

a, b ve c bendlerinde belirtilen hastalıklar dışında kalan hastalıklar için uygulanacak işlemler Bakanlıkça düzenlenir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

İKİNCİ KISIM
Özel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Sınırlarda Sağlık Zabıtası ve Karantina Tedbirleri

Önemli hastalıklarda alınacak tedbirler

MADDE 34. — Teklifin 34 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

İKİNCİ BÖLÜM

Yurt İçinde Sağlık Zabıtası ve Karantina Tedbirleri

Şap, sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarında alınacak tedbirler

MADDE 35. — Yurtdışında sığır vebası, şap, at vebası, mavidil hastalıklarından birinin çıkışı halinde hastalar ile, hastalıktan ve bulaşmadan şüpheliler Bakanlıkça belirlenecek itlaf, tecrit, aşılama, serumlama veya diğer uygulamalara tabi tutulur.

Kuduz hastalığında alınacak tedbirler

MADDE 36. — Kuduzla yakalanan hayvan tazminatı ötürülür ve imha edilir. Kuduz hayvanlar tarafından ısırılan veya kuduzdan şüpheli hayvanlar da tazminatı ötürülür ve imha edilir, ancak bu hayvanların öldürülmesine sahipleri muvafakat etmezlerse masrafları kendilerine ait olmak üzere müşahade altında tutulabilir.

Kuduz çıkan yerlerde kedi ve köpeklerin, sahipleri tarafından muhafaza altına alınması zorunludur. Sahipsiz ve başboş kedi ve köpekler şehir ve kasabalarda belediye, köylerde köy ihtiyar heyetleri tarafından tazminatı ötürülür ve imha edilir. Bu hususta gerektiğinde mahallî zabıtanın yardım istenir.

Kuduz hastalığı ile mücadelede ilgili bakanlıklarla yapılacak müşterek çalışma esasları Bakanlıkça tespit edilir.

Tüberküloz, bruselloz ve ruam hastalıklarında alınacak tedbirler

MADDE 37. — Sığırlarda tüberküloz ve bruselloz'a ve tek tırnaklılarda ruama yakalandığı tespit edilen hayvanlar tazminatlı olarak kestirilir, öldürülür veya imha edilir.

Ticarî amaçla sütçülük yapan yerlerdeki ineklerin tüberküloz testine bruselloz yönünden de muayeneye tabi tutulmaları mecburidir.

MADDE 38. — İhbarı ve mücadelesi mecburî hastalıkların kordon müddetleri Yönetmelikte gösterilir.

(Tarım, Orman ve Köyleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Yurt İçinde Sağlık Zabıtası ve Karantina Tedbirleri

Şap, sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarında alınacak tedbirler

MADDE 35. — Teklifin 35 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kuduz hastalığında alınacak tedbirler

MADDE 36. — Teklifin 36 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tüberküloz, bruselloz ve ruam hastalıklarında alınacak tedbirler

MADDE 37. — Teklifin 37 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 38. — Teklifin 38 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

Hastalık bölgesine giriş ve çıkış

MADDE 39. — Bu kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen hastalıkların çıktığı yerlerde hastalığın gerektirdiği şartlara göre hastalar, hastalık ve bulaşmadan şüpheliler hakkında gerekli kanunî işlemler yapılmakla beraber, her nevi hayvan, hayvan maddeleri ve bulaşmaya sebep olabilecek kaba yemlerin nakli, karantinanın devamı süresince hastalık bölgesine bulaşmaya duyarlı veya hastalığı taşıyacak diğer hayvanların sokulması yasaktır.

MADDE 40. — Bu kanunun 4 üncü maddesinde sayılan hastalıklarla sınırlarda ve yurt içinde yapılacak mücadele esasları yönetmelikte tespit edilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Müşterek Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Tazminat

Tazminat ödenecek hastalıklar

MADDE 41. — Bu Kanun hükümlerine göre sığır vebası, ruam, at vebası, sığır tüberkülozu ve sığır brusellozu hastalıklarından dolayı öldürülen veya kestirilen hayvanların sahiplerine Bakanlık bütçesinden aşağıda belirtilen miktarlarda tazminat verilir.

a) Hastalığın açık belirtisini gösteren hayvanlar için takdir edilecek kıymetlerin yarısı,

b) Hastalığın açık belirtisini göstermeyip yapılacak testlere göre teşhis konularak öldürülen veya kestirilen hayvanların takdir olunacak kıymetlerinin dörtte üçü,

c) Sığır vebası ve at vebası hastalıklarında öldürülecek hayvanlar için takdir edilecek kıymetlerin tamamı.

İhbarı zorunlu olan hastalıklardan birine karşı koruma maksadıyla hükümet veteriner hekimi veya bakanlıkça görevlendirilen veteriner hekim tarafından yapılan aşı, serum ve ilaç uygulamaları yüzünden öldükleri otopsi ve laboratuvar muayeneleriyle tespit edilen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı ödenir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Hastalık bölgesine giriş ve çıkış

MADDE 39. — Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit edilen hastalıkların çıktığı yerlerde hastalığın gerektirdiği şartlara göre hasta, hastalık ve bulaşmadan şüpheli hayvanlar hakkında gerekli kanunî işlemler yapılmakla beraber, her nevi hayvan, hayvan maddeleri ve bulaşmaya sebep olabilecek kaba yemlerin nakli, karantinanın devamı süresince hastalık bölgesine bulaşmaya duyarlı veya hastalığı taşıyacak diğer hayvanların sokulması yasaktır.

MADDE 40. — Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit edilen hastalıklarla sınırlarda ve yurt içinde yapılacak mücadele esasları yönetmelikte belirtilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Müşterek Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Tazminat

Tazminat verilecek hastalıklar

MADDE 41. — Teklifin 41 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Yukarıdaki hallerde; hayvanların sarf ve tüketimi mümkün olan et, deri ve diğer kısımlarının bedelleri rayiç bedel üzerinden kıymet takdir edilerek hayvan sahibine bırakılır ve bedeli hak ettiği tazminattan düşülür.

Tazminat ödenmeyecek haller

MADDE 42. — Resmî kurumlarda belediyelere ait veya sahipleri tarafından hastalıkları haber verilmemiş veya hastalıklı oldukları bilinerek satın alınmış hayvanlarla menşe şahadetnamesiz veya veteriner sağlık raporu olmadan sevk olunan ve ilan edildiği halde aşı ve ilaç tatbik ettirmeyen hayvan sahiplerine tazminat ödenmez.

Kıymet takdiri

MADDE 43. — 41 inci maddede yazılı hallerde hayvanların kıymet takdiri: biri Kanunun 32 nci maddesi uyarınca kurulan komisyonun, diğeri hayvan sahibinin göstereceği bilirkişi ve hükümet veteriner hekiminin iştirakiyle üç kişilik bir heyet tarafından mahallî rayice göre yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

MADDE 44. — Bu Kanunun 5 maddesine göre tespit edilmiş olan gümrük kapılarından başka yerlerden hayvan veya hayvan maddelerini ithal veya ihraç edenler veya transit geçirenler salgın hayvan hastalığı sebebi ile gümrük kapılarından veya hududun tamamından yurda sokulması yasaklanan hayvan veya hayvan maddelerini ithal veya transit geçirenler ile ithal ihraç ve transit işlemleri nedeniyle karantina veya muayene yerlerine alınmış hayvanlar veya elkonulmuş hayvan maddeleri kaçırınlar, veteriner sağlık raporu olsun veya olmasın fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde bir aydan üç aya kadar hapis ve ikiyüzbin liradan iki milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 45. — Bu Kanunun 6 ncı ve 22 nci maddelerinde yazılı menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporlarını sahte olarak düzenleyenler veya gerçek bir menşe şahadetnamesi yahut veteriner sağlık raporu üzerinde tahrifat yapanlar veya bu evrakı bilerek kullananlar ile hayvan veya hayvan mad-

Tazminat verilmeyecek haller

MADDE 42. — Resmî kurumlarda belediyelere ait veya sahipleri tarafından hastalıkları haber verilmemiş veya hastalıklı oldukları bilinerek satın alınmış hayvanlarla menşe şahadetnamesiz veya veteriner sağlık raporu olmadan sevk olunan ve ilan edildiği halde aşı ve ilaç tatbik ettirmeyen hayvan sahiplerine tazminat verilmez.

Kıymet takdiri

MADDE 43. — Teklifin 43 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

MADDE 44. — Bu Kanunun 5 inci maddesine göre tespit edilmiş olan gümrük kapılarından başka yerlerden hayvan veya hayvan maddelerini ithal veya ihraç edenler veya transit geçirenler salgın hayvan hastalığı sebebi ile gümrük kapılarından veya hududun tamamından yurda sokulması yasaklanan hayvan veya hayvan maddelerini ithal veya transit geçirenler ile ithal ihraç ve transit işlemleri nedeniyle karantina veya muayene yerlerine alınmış hayvanlar veya elkonulmuş hayvan maddelerini kaçırınlar, veteriner sağlık raporu olsun veya olmasın fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde üç aydan bir yıla kadar hapis ve ikiyüz bin liradan iki milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 45. — Bu Kanunun 6 ncı ve 22 nci maddelerinde yazılı menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporlarını sahte olarak düzenleyenler veya gerçek bir menşe şahadetnamesi yahut veteriner sağlık raporu üzerinde tahrifat yapanlar veya bu evrakı bilerek kullananlar ile hayvan veya hayvan maddeleri-

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

delerini ihtiva eden vasıta veya kaplara konmuş olan işaret veya damgaları menfaat kastı ile değiştirenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde iki aydan sekiz aya kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Gerçeğe uygun olmayan menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu veren memurlar ve hastalıklı hayvanlarla hayvan maddeleri için hastalıklı olduklarını bilerek menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu düzenleyen veya veren memurlar, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde dört aydan bir yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 46. — Menşe şahadetnamesi yahut veteriner sağlık raporu muhteviyatına aykırı olarak hayvan veya hayvan maddelerini nakledenler onbin liradan yüzbin liraya kadar para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 47. — Hastalık, hastalıktan veya bulaşmadan şüpheli hayvan veya hayvan maddelerini yahut bulaşmaya vasıta olabilecek eşya ve maddeleri her ne suretle olursa olsun kordon altına alınan yerler ile önceden tespit ve ilan edilmiş bulunan yasak bölgeler dışına çıkaranlar, bu suretle çıkarılmış hayvan veya hayvan maddelerini satanlar, başkalarına devredenler veya bu işlere vasıta olanlar, bu yerlere hayvan veya hayvan maddelerini sokanlar, hayvan veya hayvan maddelerini tecrit veya muhafaza altına aldıkları yerler dışına çıkaranlar ile öldürülmüş veya imha edilmiş hayvan veya hayvan maddelerini gömüldükleri yerlerden çıkaranlar iki aydan altı aya kadar ağır hapis ve otuzbin liradan üçyüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı hayvan veya hayvan maddelerini taşıyan nakil vasıtalarını kullananlar hakkında da aynı ceza hükmolünür.

MADDE 48. — Bu Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrası ile 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümleri saklı kalmak şartıyla hayvan park, pazar ve panayırlarından başka yerlerde canlı hayvan satanlar veya menşe şahadetnamesi yahut sağlık raporu olmadan hayvan veya maddelerini hayvan park, pazar ve panayırlarına kombinallara, mezbahalara, kesim yerlerine ve sergilere getirenler ile hayvan veya hayvan maddelerini yurt içinde bir yerden diğer yere nakledenler yirmibin liradan ikiyüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

(Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

ni ihtiva eden vasıta veya kaplara konmuş olan işaret veya damgaları menfaat kastı ile değiştirenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde iki aydan sekiz aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Gerçeğe uygun olmayan menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu veren memurlar ve hastalıklı hayvanlarla hayvan maddeleri için hastalıklı olduklarını bilerek menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu düzenleyen veya veren memurlar, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde dört aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 46. — Hastalıklı, hastalıktan veya bulaşmadan şüpheli hayvan veya hayvan maddelerini yahut bulaşmaya vasıta olabilecek eşya ve maddeleri her ne suretle olursa olsun kordon altına alınan yerler ile önceden tespit ve ilan edilmiş bulunan yasak bölgeler dışına çıkaranlar, bu suretle çıkarılmış hayvan veya hayvan maddelerini satanlar, başkalarına devredenler veya bu işlere vasıta olanlar, bu yerlere hayvan veya hayvan maddelerini sokanlar, hayvan veya hayvan maddelerini tecrit veya muhafaza altına aldıkları yerler dışına çıkaranlar ile öldürülmüş veya imha edilmiş hayvan veya hayvan maddelerini gömüldükleri yerlerden çıkaranlar iki aydan altı aya kadar hapis ve otuzbin liradan üçyüz bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı hayvan veya hayvan maddelerini taşıyan nakil vasıtalarını kullananlar hakkında da aynı ceza hükmolünür.

MADDE 47. — Bu Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrası ile 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümleri saklı kalmak şartıyla hayvan park, pazar ve panayırlarından başka yerlerde canlı hayvan satanlar veya menşe şahadetnamesi yahut sağlık raporu olmadan hayvan veya hayvan maddelerini hayvan park, pazar ve panayırlarına kombinallara, mezbahalara, kesim yerlerine ve sergilere getirenler ile hayvan veya hayvan maddelerini yurt içinde bir yerden diğer yere nakledenler yirmibin liradan ikiyüz bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının Teklifi)

MADDE 49. — Kordon altına alınan bölgeyi belli etmek için konulan işaret, levha ve benzerlerini tahrip edenler veya yerlerini değiştirenler beşbin liradan yirmibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 50. — Bu Kanuna göre bulaşıcı hayvan hastalığını veya sebebi belli olmayan hayvan ölümlerini ihbarla yükümlü olup da geçerli bir özürü olmaksızın 48 saat içinde 9 uncu maddede yazılı görevlilere bildirmeyenler bir haftadan bir aya kadar hapis ve beşbin liradan yirmibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun 13 üncü maddesi hükmüne geçerli bir özürü olmaksızın uymayan hükümet veteriner hekimi ile aynı maddede yazılı makam ve kuruluşların görevli memurları üç aydan bir yıla kadar hapis ve otuzbin liradan üçyüzbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

MADDE 51. — Kuduz hastalığı çıktığı ilan olunan yerlerde köpek ve kedilerini muhafaza altına almayanlar beşbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 52. — Mahallinde mutat vasıtalarla ilan edilmiş olmasına rağmen bu Kanunun 4 üncü maddesinde yazılı hastalıklara karşı hayvanlarını aşılama veya ilaçlamak üzere mahalline giden görevli memura hayvanlarını aşılatmayan ilaçlatmayan veya bu Kanuna göre muayene ve teste tabi tutulması gerekli hayvanları muayene ve teste tabi tutturmayan hayvan sahipleriyle bunların yokluğunda hayvanların bakım ve gözetimi ile uğraşanlar onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Aşı tatbikini gerektiren hastalık şap veya sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarından biri ise fail hakkında yukarıdaki fıkrada yazılı cezalar iki misli artırılarak hükmolunur.

MADDE 53. — Hayvan sağlığını korumada kullanılan aşı, serum, biyolojik madde, veteriner müstahzarların tahlilleri sonucunda bileşimlerinde bulunan maddelerin saf olmadığı veya kodekse uygun bulunmadığı veya ruhsat almak için verilmiş formüle uymadığı veya tedavi niteliklerini azaltacak şekilde etkili maddelerin noksan olduğu tespit edildiği takdirde, bunları imal edenler bilerek satanlar ve bun-

(Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 48. — Kordon altına alınan bölgeyi belli etmek için konulan işaret, levha ve benzerlerini tahrip edenler veya yerlerini değiştirenler onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 49. — Bu Kanuna göre bulaşıcı hayvan hastalığını veya sebebi belli olmayan hayvan ölümlerini ihbarla yükümlü olup da geçerli bir özürü olmaksızın 48 saat içinde 9 uncu maddede yazılı görevlilere bildirmeyenler fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmiyorsa onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun 13 üncü maddesi hükmüne geçerli bir özürü olmaksızın uymayan hükümet veteriner hekimi ile aynı maddede yazılı makam ve kuruluşların görevli memurları fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmiyorsa otuzbin liradan üçyüzbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

MADDE 50. — Teklifin 51 inci maddesi Komisyonumuzca 50 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 51. — Mahallinde mutat vasıtalarla ilan edilmiş olmasına rağmen bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit olunan hastalıklara karşı hayvanlarını aşılama veya ilaçlamak üzere mahalline giden görevli memura hayvanlarını aşılatmayan ilaçlatmayan veya bu Kanuna göre muayene ve teste tabi tutulması gerekli hayvanları muayene ve teste tabi tutturmayan hayvan sahipleriyle bunların yokluğunda hayvanların bakım ve gözetimi ile uğraşanlar onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Aşı tatbikini gerektiren hastalık şap, sığır vebası, at vebası ve mavidil hastalıklarından biri ise fail hakkında yukarıdaki fıkrada yazılı cezalar iki misli artırılarak hükmolunur.

MADDE 52. — Hayvan sağlığını korumada kullanılan aşı, serum, biyolojik madde, veteriner müstahzarların tahlilleri sonucunda birleşimlerinde bulunan maddelerin saf olmadığı veya kodekse uygun bulunmadığı veya ruhsat almak için verilmiş formüle uymadığı veya teşhis, tedavi, koruma niteliklerini azaltacak şekilde etkili maddelerin noksan olduğu tespit edildiği takdirde bunları imal ve ihzar edenler sağ-

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının Teklifi)

ların sorumlu müdürleri, sağladıkları veya sağlamak istedikleri menfaatin iki mislinden az olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılır. Ancak bu ceza yüzbin liradan aşağı olamaz.

Yukarıdaki fiillerin tekrarı halinde aşı, serum, biyolojik madde ve müstahzarın ruhsatı iptal edilir ve verilecek ceza bir misli artırılır.

Bahis konusu maddelere mahkeme kararı ile el konularak imha edilir.

MADDE 54. — Bakanlıktan izin almadan hayvan sağlığını korumada kullanılan her nevi aşı serum ve biyolojik maddelerle veteriner müstahzarları imal, ihzar edenler, satan ve satışa arz edenler yirmibin liradan ikiyüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Aşı, serum, biyolojik madde ve veteriner müstahzarların haiz olması gerekli tedavi vasıflarını taşımadığı ve bu vasıfları azaltacak veya kaybedecek şekilde saf olmayan maddelerden imal edildiği anlaşıldığı takdirde 53 üncü maddede yazılı cezalar hükümlenir.

Teşhis, tedavi veya aşı üretimi amacı ile canlı veya zayıflatılmış mikroorganizmalar ve benzeri maddelerden ithali Bakanlığın iznine tabi olanları izinsiz yurda sokanlar hakkında 1918 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 55. — Aşı, serum, biyolojik madde ve veteriner müstahzarları taklit ederek tedavi vasıflarını azaltacak veya kaybedecek surette imal edenler veya bu surette imal edildiğini bilerek satışa arz eden ve satanlar üç aydan bir seneye kadar hapis ve yirmibin liradan ikiyüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 56. — Bu Kanunda gösterilen istisnalar dışında kombina, mezbaha ve hayvan kesimi yerlerinden başka yerlerde ticari amaçla hayvan kesen veya kestirenler, bu şekilde kesilmiş hayvanlara ait etleri satanlar veya satışa arz edenler onbin liradan yüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

(Tarım, Orman ve Köyleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ladıkları menfaatin beş mislinden az olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılır. Ancak bu ceza ikiyüzbin liradan aşağı olamaz. Bunları bilerek satışa arz edenler veya satanlar ellibin liradan yüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fiillerin tekrarı halinde aşı, serum, biyolojik madde ve müstahzarın ruhsatı iptal edilir ve verilecek ceza bir misli artırılır.

Bahis konusu maddelere mahkeme kararı ile el konularak imha edilir.

MADDE 53. — Bakanlıktan izin almadan hayvan sağlığını korumada kullanılan her nevi aşı, serum ve biyolojik maddelerle veteriner müstahzarları imal, ihzar edenler üç aydan bir yıla kadar hapis ve bir milyon liradan on milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Bunları satan veya satışa arz edenler yüzbin liradan bir milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Bahis konusu maddelere mahkeme kararı ile el konularak imha edilir.

Teşhis, tedavi veya aşı üretimi amacı ile canlı veya zayıflatılmış mikroorganizmalar ve benzeri maddelerden ithali Bakanlığın iznine tabi olanları izinsiz yurda sokanlar hakkında 1918 sayılı Kaçakçılığın men ve takibine dair kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 54. — Aşı, serum, biyolojik madde ve veteriner müstahzarları taklit ederek teşhis, tedavi ve koruma vasıflarını azaltacak veya kaybedecek surette imal veya ihzar edenler üç aydan bir yıla kadar hapis ve ikiyüzbin liradan iki milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Bunları bilerek satışa arz eden veya satanlar yüzbin liradan bir milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 55. — Teklifin 56 ncı maddesi 55 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 56. — Bu Kanunda yazılı yasak fiiller hakkında yetkili memurlar tarafından tanzim olunacak zabıt varakaları aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.

(Antalya Milletvekili Cengiz Dağyar ve 3 Arkadaşının
Teklifi)

DÖRDÜNCÜ KISIM

Uluslararası Anlaşma Hükümleri

MADDE 57. — Hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihracında bu Kanunun 4 üncü maddesinde gösterilmeyen hastalıkların tespiti halinde yabancı devletlerle yapılmış olan anlaşma hükümleri uygulanır.

Yönetmelik

MADDE 58. — Bu Kanunun uygulama esas ve usulleri yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 59. — 3,5,1928 tarih ve 1234 sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası Hakkında Kanun ile bu Kanunun ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanun uyarınca çıkarılacak yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar 17 Eylül 1931 tarih ve 11656 sayılı Hayvan Sağlık Zabıtası Nizamnamesi ve eklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 60. — Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 61. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Tarım, Orman ve Köyleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ KISIM

Uluslararası Anlaşma Hükümleri

MADDE 57. — Hayvan ve hayvan maddelerinin ithal ve ihracında bu Kanunun 4 üncü maddesine göre tespit olunan hastalıklardan başka hastalıkların tespiti halinde yabancı devletlerle yapılmış olan anlaşma hükümleri uygulanır.

Yönetmelik

MADDE 58. — Bu Kanunun uygulama esas ve usulleri yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 59. — Teklifin 59 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Teklifin Geçici Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 60. — Teklifin 60 ıncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 61. — Teklifin 61 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.